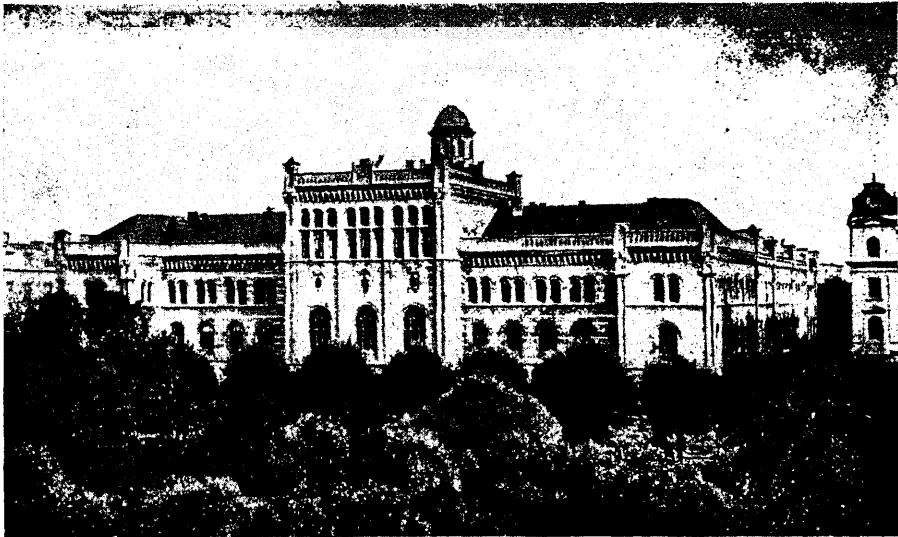

ÜLIÕPILASLEHT

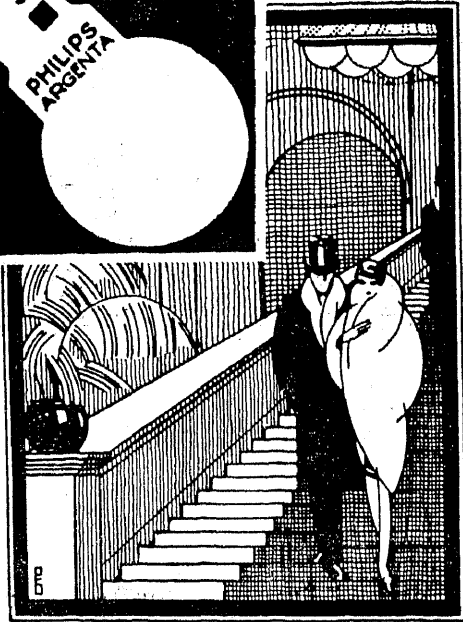
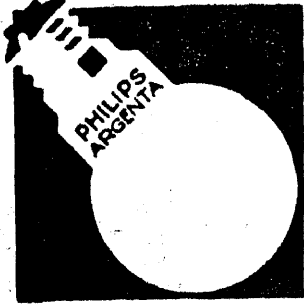

Nº

MCMXXVIII

13

PHILIPS

Ideaalne valgusallikas
igale majale

PHILIPS Argenta

PHILIPS kokkuhoiulambid

PHILIPS duo-kokkuhoiulambid

Nõudke ainult

PHILIPS

Ühegi tudengi pühade laual ei tohi puududa
Eesti õlu „LIVONIA“ õlletehasest.

Kõrges häduses ÕLU, KEEDETUD MÕDU ja LIMONAAD.

Tellimistega pöörata «LIVONIA» kontori, Kalda tän. 5, tel. 2-38.

ÜLIÕPILASLEHT

EESTI ÜLIÕPILASKONNA HÄÄLEKANDJA

Rahva sekka — õppima!

„Üliõpilaslehes“ on korduvalt kuuldavale tulnud mõtteavaldusi selle kohta, mida oodatakse ja soovitakse alma materi kasvandikkudelt. Selle juures leidub vahel teravat arvustust selle kohta, mis olemas. Ei taha seekord asuda arvustajate hulka, kuigi tunnustan õiglase arvustuse tähtsust. Tahaksin vaid lühidalt puudutada mõnda mõtet, mis tunduvad väärivat, et neid kaalutaks ja teostataks.

Kahtlemata on õige, et kui üldse kusagil leidub aatelist mõtteviisi, vaimustust selle vastu, mis suur, ilus, hea, siis tabame seda kõigepealt noortes. Aga edasi — on ka kindel, et paljude juures idealism jääb ainult mööduvaks mõtte- ja tunde seisandiks, mille juured ei ulata sügavamale ning mis seepärast ei omanda määravat mõju elu ja tegevuse suunale. Üheks põhjuseks on kindlasti see, et ideaalid, põhimõtted, püüded on liiga abstraktsed; nad on mõttes konstrueeritud, teoria-

test järeldatud, isegi ainult kujuteldud, fantaseeritud, omavad nõnda küll väga ilusa kuju, kuid nendel puudub ometi ligem otsene ühendus eluga. Sellepärast jäävad nad elutuks, jõuetuks, ei soojenda pika peale ega pane liikuma. . . Sellest lähtudes juhiks in kaasvõitlejate tähelepanu mõningatele eeldustele, mis võivad tunduvalt kaasa aidata tahte suunale reaalse sisu ning jõu andmiseks.

Mõned aastakümned tagasi kuuldus kodumaal ja väljaspool laialiselt hüüdu: üliõpilased mingu rahva sekka! Sama üleskutse kordub hiljemgi veel teatavatel tähtaegadel. Lootused, mis aga kunagi ei ole täitunud ettenähtud ulatuses, kusjuures üheks põhjuseks võis olla liiga suurte nõuete esitamine, iseenele ja teistele, võimete ülehinnang ning tegevusala väärhinnang.

Mõnigi noor rahvasekkamineja seisis oma tööpõllu ees kui täitsa tundmata maa-

ilma ees, ei osanud kusagilt peale hakata, hindas näilisi raskusi väga traagiliselt, võttis tõsisid takistusi liiga kergelt — ja lõpp oli pettumus, vaimustuse jahtumine, käega heitmine igasugusele rahva sekka minemisele. Sama nähe kordub kahtlemata veel tänapäev ning edaspidigi. Kas tuleb sellepärast loobuda sellest juhtmõttest? Vististi mitte. Tarvis oleks aga küll anda rahva sekka minemise mõttele natuke muudetud kuju, millest võiksid välja areneda tuntavamad tulemused. Selles mõttes ütleksin: mindagu rahva sekka, mindagu tingimata, kuid — mindagu sinna kõige esite õppima, selle asemel, et asuda kohe õpetama, ja juhatama ning tormata tegevusse — ja siis peaaegu mitte midagi ära teha!

Mida siis õppida?

Õpitagu kõigepealt tüürima rahva elu. Kuidas saadetakse mööda päevad neis mitmekesis-tes tingimustes, mis määravad üksikute rahvakihtide käekäiku.

Vaadeldagu, milles seisab õieti talupoja elu, nii suurel kui väikesel kohal, peetagu silmas maata inimeste tööd ja muret, pandagu tähele käsitöölise, päevatöölise, ametnikkude, äri-meeste jne. tegevust maal ja linnas: mis on terve olemise mõte, mille pärast nähakse vaeva, kannatatakse raskusi, kuhu poole püütakse. Juuredagu mõningate igapäevaste nähete kallal: mikspärast olakse nii väga huvitatud sellest, et mõnda senti rohkem võtta või kokku hoida, mikspärast tekivad tihti suured pahandused, tülid, protsessid — pealt näha õige tühiste asjade pärast jne? Asudes nõnda eluavaldustele ligemale, näeme tihti avanavat silmale koguni uue pildi sellest sügavtõsisest, isegi traagilisest seisukorrast, mis iseloomustab laialiste rahvaosade elu. Meie näeme, millise veikse ainuvalitseva tõenduse omab paljude olemises lihtne äraelamise mõte, näeme, kuidas kõik tähelepanu ja jõud on pöördud sellele, et kuidagi vastu pidada elementaarsemate arvete rahuldamise nõuetele.

Siit selgub, et tihti oleme näinud elu liiga viletsast ringist, eluks pidanud ainult seda, mis silma paistab kesklinna tänavatel ning mis meid võib pidusaalides, kohvikutes, restoranides ja teisel, kuhu näiliselt ei ulata argipäeva askeldused ega hooled. Ja siit ei ole enam kaugel järelduse tegemine selle kohta, kui kaugelt on igaüks meist kõlbliselt õigustatud minema oma isiklike arvete rahuldamisest, kui palju on tõesti oodata teistelt, kõigepealt ka ligemistelt, omastelt, et nende

elu peab mööduma nii kaugel sellest, mis eneste kohta peame endastmõistetavaks elustiiliks. Veel edasi minnes leiame siit ka ülesandeid, mis kutsuvad, ootavaid lahendajaid.

Elu välise külje kõrval vaadeldagu, õpitagu tundma rahva mõtte ja tundeilma, kuidas see areneb, kujuneb. Rahva vaim töötab alatasa, ilmavaate elemendid muutuvad, arenevad. Millised küsimused, peale otsekoheste äraelamise küsimuste annavad tõeget juurdlemiseks, arutamiseks iseeneses, vaidlemiseks teistega? Kahtlemata on siingi tegemist mõnesuguste väärtuste ümberhindamisega, elutõdede sisu ja kuju muutumisega — kuid missuguses suunas liigub rahva mõtte ja tunde ilm? Millised tõekspidamised on väärtuse kaotanud, millised on seda kaotamas, millised uued või uuendatud tõekspidamised on asemele tulnud või alles tulemas? Elu on paljude silmis kaotanud väärtuse — mis on selle põhjuseks?

Alkoholiliste jookide tarvitamine näitab tõusvat tendentsi — mis on siin tõukavateks teguriteks?

Usulistest vaadetest ja kiriklikus elus on teostumas murrang — millises suunas areneb usuline mõte ja tunne? Millised nähtused mõjutavad arengut? Mis tuleb asemele seal, kus usuline elu hääbub — üksikus isikus, teatavas seltskonnas?

Kõlblise elu nähtused valmistavad avalikule arvamisele tihti ootamata üllatusi, toovad esile raskeid probleeme. On põhjust küsida: millises ühenduses seisab kõlbline esinemine üldise

mõtte- ja tundeilmaga, kui palju on siin mõõduandvad puhtindividaalsed või lokaalsed või juhuslikud põhjused?

Ei ole siin mitte tarvis loetleda veel üksikasjalikumalt kõiki nähteid, mis väärivad selgitamist. Tahtsin nende kaudu ainult juhtida tähelepanu sellele, et rahva elu tema üksikutes osadeski areneb ja kujuneb seaduste alusel ning tegurite mõjul, milliste tundmisest ning mõistmisest oleneb suurel määral tegevuse tagajärg, mis on sihitud elusis ja vormide täiendamisele ning muutmisele. Siit alles avaneb võimalus näha ja leida konkreetseid ülesandeid, mis nagu iseenesest tõmbavad ligi ja sunnivad teotsema. Kahtlemata nõuab säärane rahvaelule liginemine aega ning hoolt, kuid tagajärg on seda väärt. Muidugi ei saa kõiki nähteid selgitamisele võtta terves ulatuses, see tähendaks jällegi mõtete killustamist, mis viiks ära kohkumistele ülesande suuruse ees, vaid süvenetagu tõsisemalt mõnesse üksiknähtusesse, mis teataval kohal eriliselt tähelepanu köidab, püütagu mõnes vähemaski küsimuses saada täiesi nägijaks, siis võidakse ka olla tejuhatajaks teistele. Kui sel teel kogutud tähelepanekud ning tehtud järeldused esitatakse kasvõitlejate ringides, organisatsioonides omavahelisele läbiarutamisele, siis võivad järgneda väärtuslikud täiendused teiste poolt, ning otstarbekohased otsused viljakaks tegevuseks. Selles mõttes siis — rahva sekka õppima!

J. Koffi.

Märkmeid üliõpilaselust Ungaris.

Maailma sõjal olid Ungari suhtes katastrofaalsed tagajärjed: Trianoni rahuleping kiskus talt $\frac{2}{3}$ ta maaalast ja $\frac{1}{3}$ ta rahvast. Paremad ja tööstuslikult tähtsamad alad läksid riigile kaduma. Järgnev enamline valitsus ja Rumeenia okupatsioon aitasid aina süvendada sõja tekitatud hädasid ja viletsust.

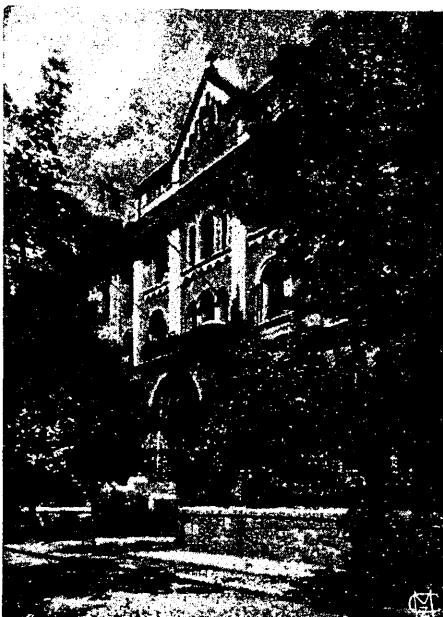
Ent tutvudes praegu selle maa- ga, pead imestama nende tagajärgede üle, mis on saavutatud selle võrdlemisi lühikese aja jook- sul riigi majandusliku seisukorra parandamisel. See tuleb küll kirjutada esimeses joones ungari rahva tööarmastuse ja usinuse arvele. Tööd, ülesehitavat tööd võid Ungaris elades tähele panna igal sammul.

Töö tähe all liigub ka praegu ungari üliõpilaskond. Põlamine ja laiutamine on talle võõras. Kokkuhoidlikult, igat fil- leri arvestades elab üliõpilane. Lõbule ja meelelahutusele pühen- dab ta oma ajast minimaalse osa. Hommikust õhtuni istutakse raa- matu taga. Isegi suvekuud võet- takse appi. Ja selle tagajärg on, et ülikool lõpetatakse enamasti normaalaajaga, nelja aastaga. Kit- saste olude tõttu ei ole aega kaua ülikoolis studeerida. Päälegi valitseb Ungaris igal alal äärmiselt terav haritlaste üleproduktioon: igaüks katsub seepärast võimalikult varemalt lõpetada. Suur osa ungari üliõpilastest on orga- niseerunud. Aga nende kõrval leidub küllalt ka organiseerumataid. Siin ei tunta ega tehta teravat vahet organiseerunud ja organiseerumata üliõpilase vahel. Peab tunnustama, et ungari üli- õpilane üldiselt vähem vajab orga- nisatsiooni-kuulumist kui meil, kuna siin perekonna traditsioonid on tugevamad. Üliõpilane saab juba kodus teatava seltskondliku kasvatusena, mis süveneb ja täien- dub seltskonnas liikudes.

Tähtsam organisatsiooni tüüp nüüdses Ungaris on korporatsio- on, mis laenati sõjaaastail Sak- sast. Aga see on ainult väline

vorm, mis on täidetud omapärase ja terve sisuga ning mis ei kultii- veeri ennastkulutavat igavese üli- õpilase tüüpi. Korporatsioonid koondavad üliõpilasi eri teadus- kondade ja erialade järele, nii mehi kui naisi.

Muide üliõpilasorganisatsioo- nide elu Ungaris on nõrgem kui meil. Üldiselt meie organisatsio- onid asuvad rohkem intiimsel

Eötvös Collegium.

alusel ja lähendavad oma liikmeid enam üksteisele. Ungaris ühe organisatsiooni liikmetel ei ole nii ligidast vastastikust kokku- puutumist, üksteisega saadakse suuremal arvul kokku ainult kor- ra nädalas. Organisatsioonil puu- dub oma alaline kodu, kus või- malik igal ajal koos käia.

Üliõpilased, kes asuvad kollee- giumides, ei kuulu harilikult enam teise organisatsiooni. Nad mood- stavad siin ise oma ühiskonna, oma organisatsiooni.

Collegium'id ehk internatus'ed on riigi või era ettevõtjate poolt asutatud üliõpilaste kodud, kus viimased leiavad nii korteri kui ülespidamise. Üks säärasest kolleegiumidest on ka Báró Eötvös

József Collegium Budapestis. Saades riigilt iga aasta toetus- summasid on ta kujunenud üheks tähtsamaks ja paremaks üliõpi- laskoduks Ungaris. Siin leiavad aset ainult filosoofia teaduskonna¹⁾ meessoost üliõpilased. Ülespida- mise maks on võrdlemisi odav, kusjuures kehvemad üliõpilased saavad selle tasuta või odavamaks maksu eest.

Collegiumis on hääd töötamise võimalused. Tal on oma suur ja mitmekesine raamatukogu ja lugemislau. Collegiumil on ametis oma õppejõud, kelt kollegis- tid ülikooli loengute kõrval saa- vad õpetust, kusjuures ülikool arvestab Collegiumis tehtud prak- tilisi töid. Iseäranis pannakse rõhku võõrkeelte praktilisele ära- õppimisele, millist oskust üliõpi- lane ei too kaasa keskkoolist. Igal kollegistil on osavõtt vähe- malt ühe võõrkeele tundidest kohustuslik.

Juba esimesest päevast alates pühendatakse noor „rebane“ ehk nagu siin uustulnukat kutsutakse „kurg“ (gólya) töösse ja nii kes- tab töö intensiivselt kuni ülikooli lõpetamiseni.

Oma suurepärase õppekorral- duse, niisama aga ka majandus- likkude soodustustega, mida ta võimaldab oma kasvandikkudele, on E. C. paremaid ja otsitava- maid üliõpilaskodusid Ungaris. Ta ei suuda kõiki soovijaid ke- vadel vastu võtta, vaid peab sel- leks võistlusi. Nii saabub Col- legiumisse paremik ungari aka- deemilist noorsugu, ungari vaimu- aristokraatia.

Pääle E. C. on veel teisi kol- leegiume nii mees- kui naissoost üliõpilastele, kus Ungari ülikooli noorsugu võib areneda hoolsa järelevalve, hoolitsuse ja juhtimi- se all.

On mitmel korral algahtanud mõttesse küsimus, kas ei võidaks ka meil asutada sääraseid üli- õpilaskodusid, kus üliõpilane

1) Filosoofia teaduskond haarab oma alla ka loodusteaduse ja matemaatika.

leiaaks esiteks korralikud ja soodsad elamistingimused ja teiseks ka nõuandu ning juhtimist oma stuudiumis. Iseäranis vajaksid seda filosoofia ja loodusteaduskonna üliõpilased, millised teaduskonnad meil oma õppekorralduse poolest on uuemaid ja keerukamaid. Sel teel saaks ehk säästa seda asjatut ajakulu, mis üliõpilasel läheb kaduma ülikooli algaastail neis teaduskonnas orienteerumisega. Kas ei võiks riik summad, mis ta praegu kulutab pedagoogilisteks stipendiumiteks, tulutootvamalt kasutada, kui ta need välja annaks säärase üliõpi-

laskodu päale, kus samad stipendiaadid võiksid leida prii korteri ja ülespidamise ning kus nende arenemine ja õppimine võiks sündida korrapäraselt ja ja järjekindlalt pedagoogi kutse suunas.

Ungari kolleegiume leidub ka välismaal, kus õpib ungari üliõpilasi. Praegu on neid juba kolmes suuremas Euroopa ülikoolilinnas: Viinis, Berliinis ja Roomas; asutamisel on kolleegiumid Pariisi ja Londoni. Välismaal õpib palju ungari üliõpilasi. On kombeks, et iga filosoofia teaduskonna üliõpilane,

kellel pääaineks mingi võõrkeel, õpib vähemalt ühe aasta välismaal mõnes paremas ülikoolis. Sellega on tal ka võimalus kõnelema õppida vastavalt võõrkeelt, kuna kodumaal see siiski küllaldaselt võimalik pole. Siis on lootust, et ülikooli lõpetaja oma õpitud võõrkeelt ka praktiliselt tarvitikul määral valdab. Välismaal õppimiseks saavad üliõpilased ülikoolilt stipendiume. Meil Tartus puuduvad seesugused stipendiumid ning üliõpilane võib välismaale pääseda ainuüksi omal kulul.

H. J.

Saksa üliõpilaskonna korraldusest ja üliõpilaselust.

Saksa üliõpilaste koondamine ühiseks üliõpilaskonnaks on viimase aastakümne töövili. See mõte on küll vanem. Juba enne ilmasõda liikusid mõtted — koondada üliõpilasi ühiseks üliõpilaskonnaks, kuid enamuse ei leidnud põhjust ega tarvet selliseks ühinemiseks. Ilmasõjale järgnevad rasked ajad, mille all saksa üliõpilased kõvasti kannatasid, nähtasid, et on olemas ühinemistarve. Ühinema sundis majanduslik külg. Elukallidus tõusis ja ühikis paljudele võimatuks tegema õppimise ülikoolis. Nii tekkisid esimeses järjekorras üliõpilaskõrgid. Neid oli ka tarvis, et välja jagada välismaade üliõpilastelt saadud loetusi, mis koosnes suuremalt jaolt lõuna ja õhustöödest. Nii arenes asi ja tekkis Saksa Üliõpilaskond.

Saksa Üliõpilaskonna moodustavad üksikute ülikoolide juures asuvad üliõpilaskonnad. Iga aasta vähemalt kord tulevad kõikide üliõpilaskondade esindajad kokku ja moodustavad sel teel „Üliõpilaspäeva“, mis on kõrgema võimu kandja Saksa Üliõpilaskonnas. See otsustab tähtsamad küsimused ja valib juhatuse üheks aastaks, kes tegutseb üliõpilaspäevalt saadud juhtnõuete järel. See on üldorganisatsioon.

Et aga üliõpilaskonna elust pilti saada, tuleb vaadelda mõne üliõpilaskonna tegevust. Üldjoontes on tegevuse üliõpilaskondades taoline, ja vastavalt kohalikele nõuetele panakse ühes üliõpilaskonnas rohkem tähele üht küsimust, teises teist. Annan siin lühikese ülevaate Marburgi Üliõpilaskonnast.

Marburgi Üliõpilaskond nagu kõik teised üksiküliõpilaskonnad, on vabatahtlik organisatsioon. Iga üliõpilane, kes tahab Üliõpilaskonna liikmeks hakata, peab selleks soovi avaldama a maksu maksma (3 Rmk.). Ennem

oli Üliõpilaskonda kuulumine sunduslik ja maks kasseeriti ülikooli kassa kaudu sisse. Viimasel aastal on seiskord kujunenud hoopis teiseks Organiseeritud üliõpilased kuuluvad kõik Üliõpilaskonda, kuid ka organiseerimatuist peab vähemalt 60% Üliõpilaskonna liikmeks astuma, muidu ei leia Üliõpilaskond ülikooli poolt tunnustamist. Nii on Üliõpilaskonnal ülesandeks liikmeid juure tõmmata, et elada ja teiseks, et raha saada, sest ülikoolilt Üliõpilaskond toetust ei saa. Ta asub ka üüritud ruumides. Kuid ta tahab elada ja tahab üliõpilaste huvisid kaitsta ja on esindatud asutistes ja komisjonides, kus kõne alla tulevad üliõpilastesse puutuvad küsimused, nagu: õppemaksust vabastamine, distsiplinaar-kohus jne. Üliõpilaskonna organid on: 1. esindus (die Kammer), 2. juhatus ja 3. toimikonnad.

Esindus valitakse ühe aasta peale õppeaasta lõpul. Esinduse liigete arv ei ole kindel. Nüüd valitakse iga saja üliõpilase kohta üks liige esindusse. Varem valiti iga 40 liikme kohta üks, kuid, et esinduse tööd kergendada on liigete arvu vähendatud. Valitakse samal põhimõttel kui meilgi ja nimekirjade järel. Praegu on edustuses 32 liiget, nendest on 17 korporatsioonide ja 15 korporatsioonidesse mittekuuluvate üliõpilaste (Freistudenten) esindajad.

Juhatus ja toimikondade koosseisud valitakse esinduse liigete hulgast.

Üliõpilaskonnal on järgmised toimikonnad: 1) ajakirjanduse ja ettekannete toimikond, 2) ühiskondlik toimikond, 3) kehakasvatuse toimikond, 4) korteri toimikond ja 5) teaduskondlik toimikond.

Esimese toimikonna ülesanne on kahekülgne. Ta peab sidet pidama ajakirjandusega; andes ülevaateid Üliõpilaskonna tegevuse kohta ja kont-

rollides ajakirjanduses ilmuvaid artikleid. Peale selle kuulub selle toimikonna alla Üliõpilaskonna lugemislaua, mis asub ülikooli peahoones. Teiseks toimikonna ülesandeks on ettekandeõhute korraldamine, et aidata üliõpilasi nende poliitilises arenemises. Nendele õhutele palutakse kõnelema poliitika- ja majandusteadlasi mitmesugustest poliitilistest erakondadest, kes kõnelevad põnevate päevaküsimuste üle, millele järgnevad läbirääkimised.

Ühiskondlik toimikond püüab üliõpilastele selgeks teha praeguseid sotsiaalseid küsimusi, raskusi ja hädasid. Seda tahab ta teostada, korraldades loenguid, kontaktis ettekannete toimikonnaga ja võimaldades üliõpilastel näha praegust ühiskonda tema raskustega võitlemas, korraldades ekskursioone vabrikutesse ja tööstusettevõtteisse.

Kehakasvatuse toimikond aitab kehakasvatuse instituudil korraldada võimlemisgruppe, leides neile sobiva aja ja üliõpilasele vastava grupi. Võimlemas peavad käima esimese ja teise semestri üliõpilased kõigist teaduskondadest ja kõik filoloogid. Toimikond kannab hoolt ka teiste spordiharude eest, nagu tennis, ujumine, sõudmine jne. ja korraldab võistlusi.

Korteri toimikonnal on rohkesti tööd semestri algul. Saksamaal ei õpi üliõpilane ainult ühes ülikoolis; ta käib vähemalt kahes. Harilik nähtus on, et talvel õpitakse kusagil suurlinna ülikoolis ja suveks sõidetakse mõnda väikelinna, mis looduslikult ilusas kohas. Sellelõpet on iga semestri algul hulk võeraid üliõpilasi kohal, kes vajavad ulualust. Korteri toimikonnal on käepärast rida aadresse ja õieti saab üliõpilastele üüritavaid tubade aadresse ainult seal, sest aja-

lehes on vähe kuulutusi. Korterite toimikond on püüdnud üüri madalamale suruda. Eriti kõrge üüri nõudjate korteri-perenaiste kohta on „must nimestik“ koostatud ja seda täiendatakse alatihti.

Teaduslik toimikond on erilise ülesannete ja iseloomuga. Siin on kõikide teaduskondade üliõpilased omaette organiseeritud, n. n. Fachsdrapten. Iga üliõpilane kuulub peale imatrikuleerimise oma teaduskonna organisatsiooni ja maksab selle heaks maksu ülikooli kassasse. Kuid iga säärane organisatsioon võib eriliste kavatsuste teostamiseks oma koosolekul veel teisi makse määrata. See suguse organisatsiooni ülesanne on luua sidemeid kõikide teaduskonna liigete, s. o. üliõpilaste ja ka õppejõudude vahel; olla abiks noorematele kaasvõitlejatele loengute valimisel ja juhataja, missuguseid eksame esimeses järjekorras teha, üldiselt igasuguste näpunäidete andmine. Nad annavad oma juhataja kaudu õppejõududele oma soove teada loengute, seminaride jne asjus. Nad valivad ühiselt oma esindaja teadusliku toimikonna juhatajaks üliõpilaskonnas ja see saab esinduse liikme õigused. Selle toimikonna kaudu saavad teaduskonna organisatsioonid summe ülikooli kassast.

Need on toimikondade ülesanded. Silma torkab majandustoimikonna puudumine üliõpilaskonnas.

Majandusliku külje eest hoolitseb aga päris eri organisatsioon — „Üliõpilaskodu“. Selle liigeteks on kõik üliõpilased ja maksavad ülikooli kassasse maksu. Selle org-i juhatusesse kuuluvad ülikooli õppejõud, üliõpilased ja toetajad liikmed väljas-

pool ülikooli. Organisatsioonil on ülikooli läheduses ruumid, kus ja teguseb. Suuremaks tegevusalaks on üliõpilaskööök. Igapäev jagatakse välja lõuna- ja õhtusööke ning kohvi mõõdukate hindadega, üle poole odavamalt kui mujal.

Kuid „Üliõpilaskodu“ ülesanded ei piirdu üksi üliõpilaskööögiga, vaid ta katsub veel teisi üliõpilasi aidata. Kehvemale üliõpilastele jagatakse tasuta lõunaid; toetatakse vanemaid üliõpilasi odavaprotsendilise lõunaga, võimaldatakse haigetele viibimisi supeluskohdades, kandes osa kuludest või hädakorral kõik. „Üliõpilaskodu“ aitab ka tiiskushaigete sanatooriumi pääsemisel ja ravitsemisel. Pealeselle saavad kehvemad üliõpilased ka korteri sellelt organisatsioonilt sellekohases kodus, kus üüratakse välja võrdlemisi odava tüüri tube.

Haiguste puhul annab üliõpilastele abi akadeemiline haigekassa. Kõik üliõpilased on haigekassa liikmed ja maksavad semestri algul ülikooli kassasse kindla summa. Selle eest võib tema igal ajal minna haigekassa arsti juure ja end ravitseda lasta tasuta. Teatud lisatasu tuleb maksta hambaarstimisel ja kliinikus viibimisel. Kohad antakse poole hinnaga ja kehvemale õpilastele tasuta. Samuti võib haigekassa ka kliinikus ravitsemise kulud enese kanda võtta, kui üliõpilane sellekohase palvega esineb ja tema palve küllalt põhjendatud. Pealeselle on kõik üliõpilased ja ülikooli personaal üldse õnnestuste vastu kinnitatud. On välja töötatud teatud kava, kus on loeteldud, missuguste kehaliste vigastuste puhul ja kui suurel määral saab toetust.

Ka selle eest tuleb igal üliõpilasel oma kindel summa semestris maksta.

Nii palju üliõpilaskonna korraldust. Mis puutub üliõpilasel, siis on eeskätt märgata rühkimist õppimisel. Elamusõngimused on rasked ja igatüki püüab rutem lõpetada õppimist ülikoolis. Ka aastailt on üliõpilased noored ja ei ole enam näha vanu üliõpilasi, kes juba aastaid teadustega maadelnud.

Meie oludega võrreldes on õppimine siinsetes ülikoolides väga kallis. Juba elamine on kallim, aga ka õppemaksud on kõrged. Nii kõigub maksu suurus 105–140 Rmk vahel. Kui siia veel elamiskulud, 125–300 Rmk kuus juure arvata, siis moodustab see väga suure summa ja meil oleks võimata nende tingimuste juures ülikoolis käia.

Õpetamine ja õppimine sarnaneb üldiselt Tartu ülikooli omale. Erinev on, et siin korraldatakse igas semestris loenguid kõigi teaduskondade üliõpilastele. Käesoleval talve-semestril peetakse loenguid Inglismaa üle. Iga nädal on üks loeng, iga neljapäeva õhtul ja seal esinevad kõikide teaduskondade professorid ettekannetega igasuguste küsimuste üle. Nii saab füüsiliku ülevaate sellest maast, tema poliitilisest, majanduslikust ja usulisest elust. Kuulajaid on neil loengutel väga palju.

Õppimise kõrval püüavad üliõpilased endid ka organisatsioonides arendada. Organisatsioonid on väga mitmetüübilisi. Enamuses on korporatsioonid. Need jagunevad: a) relvade ja b) relvade autasu andjad (kahevõitlus mõõkadel on viimastel lubatud, kuna pistolitel mitte) c) värvikandjad ja d) mitte värvikandjad

Võõrusetendusi.

Selle kuu esimene nädal oli teatri-sündmusilt huvitav. Riia Vene Drama mängis esimesel õhtul Bulgakovi „Valgekaarti“. See on vene traagiline kodusõja sünnitus, nukker naeratus ja valus enesepilt inimestelt, kes on kaotanud oma isamaa. Kangelasmeelsed Turbinid elavad keset sõjaõudu: punane väerind tungib peale, sakslased jätvavad valgekaarti saatuse hoolde, selle juhidki põgenevad ja Aleksei Turbin on sunnitud viimaseid mehi kaardiväest lahti laskma. Kaardilauas, kahurpaukude mürtsudes pühitsetakse valgekaardi peied.

R. Ungern oli lavastusele annud realistliku ilme, milletõttu ainekult juba põnev näidend ainult võitis. Poedi hingega Lariosiku ilmumine tõi enesega kaasa rea pisisündmusi, mis mõjusid elevustloovalt. Rõkkav huumor paisati meisterliku ehtsusega seiskorra traagikasse. Lavaehitus esimeses vaatuses soodustas mängu. Võib olla oli punakaardi staabi pilt liiga dekoratiiv-

ooniline ja tendentsiline ning sündmustikuga vähe seotud.

B. Veilleri „Meeri Dugani protsess“ on sisuliselt lõõtkikk, lavaline ja põnev. Üldiselt kohtuprotsess on väga lavaline aine, kuna see kujutab võitlust poolte, prokuröri ja kaitsja vahel, tunnistajad aga võimaldavad publiku silmi ette tuua kirju tüüpide rea. Kõnesolev „kriminaal protsess“ sundis kaasa mängima mitte ainult esemeid — „asitõendusi“, vaid ka publikut, kellele saal etenduse aluks jäeti valgeks, kellele prokurör pööras kui vannutatud meeste poole ja kellega liftipoiss isegi vahenditult mängis.

Vaatamata, et tükk oli koomikasse kalduv ning lõppes üllatavalt ja hästi, siis oli tuumas tunda ironiat ja etteheidet inimestele, kelle kujutlused õigusest ja tõest on väga kõikumad.

Venelased mängivad realistlikku mängu, nad mängivad elu, nad kontsentreerivad elu. Keegi kirjanikmõttetark on öelnud, igapäeva inimesele on tõeline elu kaetud tiheda kangaga, kunstniku looming oleval selle kanga läbipaistvaks tegemine.

Vene artistid suudavad seda.

M. A. Vedrinskaja Helena osas võimaldas vaadata noore kannatava naise hingesse, kelles kajastuvad välised sündmused viies teda läbi kirju tundemomentide seeria. Vedrinskaja oli nende väljendusis meisterlik. Meeri Dugani osa oli vähenõudlikum, siin aga üllatas näitleja sõnatus mängus kogu protsessi kestel. J. Jakovlev Mošlajevskina löi tuseda ja sümpaatse kaju, tema naputamised olid tujusunnitavalt venelikud. Prokuröri näitas näitleja oma teist artistlikku palet ja oli uues kujus sama hea kui vanas.

H. Jurovski mängis Aleksei Turbinid hingestatud tagasihoidlikkusega, Džimmit aga tugeva ja kaasaahaarava ekspressiooniga. Tema tõlgitus oli väga hea. V. Orlov Servinski osas oli miimikas ja liigutusis huvitavam kui hääleliselt, milline asjaolu mõjus tüübi selguse kahjuks; liftipoisina osutas suurt koomika-andi, mis teda aga väljendatud kujul liiga ansamblist eraldasid.

Muidu terve trupp oli ühtlane omis võimisis, kaasmäng tihed, grimmi viimisteldud. Külalised said lakkamata aplausi osalisteks ja lilli annetati ohtrasti.

Br. P.

korporatsioonid. Viimased sarnanevad meie seltsidele, kes väljas värve ei kanna. Ametlikkudel esinemistel esinevad nad kõik värvides. Peale nende on usulise ja poliitilise sihiga ühinguid. Need sarnanevad enam meie akadeemilistele seltsidele, kuid mitte täiesti. Viimasesse liiki organisatsioonidesse kuuluvaid üliõpilasi ei peeta organiseerunuteks ja nad kuuluvad vaba-üliõpilaste hulka. Vaba-üliõpilaste hulgas on ka hulk üliõpilasi, kes kuuluvad mõne teise ülikooli juures olevasse organisatsiooni ja selle tõttu näib organiseer-

rumatute arv suur olevat: pea 50 %, kuid tegelikult on suurem jagu organiseerunud.

Naisüliõpilaste organisatsioon on 4, nendest kaks värvikandjad.

Juhtub ka õige sagedasti, et kuldset akadeemilist vabadust kurjasti tarvitatakse. Nii võib siingi semestri algul väga hoolikat loengutel käimist tähele panna, kuna päev-päevalt näib arv kahanevat. Aeg tükkib vägisi muidu käest kaduma. Eriliseks kombeks on kella 6-7 p. l. massiliselt jalutama käimine linna peatänavatel. Siis on tänavad üliõpilasi

täis ja näib nagu teisi elanikke ei olekski. See on aga siiski väikses linnas, nagu Marburg, kus 23 000 elanikku, võimalik. Siin elavad elanikud üliõpilastele kaasa ja andestavad neile nii mõnegi viguri. Suurtes linnades on see ju teisiti, seal puudub romantika.

Üldjoontes liigub üliõpilase elu nendes piirjoontes, kuid kohalikkudest oludest oleneb ju mõndagi ja nii võib vahest mõne teise üliõpilaskonna elu teisiti olla ja võib saada seda jälgides teisi muljeid.

J. M.

Kas sunduslik või vabatahtlik kehakasvatus üliõpilaskonnas? ¹⁾

Meie üliõpilaspere kehalise kasvatuses tasapind on võrratult madal, sest seni pole midagi tehtud, et seda tõsta. Sport meie üliõpilaskonnas, on mänginud vaeselapse osa. Kõike muud harrastatakse, kuid mitte ainult sporti. Seda tõendab selgelt üliõpilaskonna spordiorganisatsioonipere vähesus ning sportlikkudest pidustustest osavõtjate arv. Isegi pealtvaatajaspere, võrreldes üliõpilaste üldarvuga, on naeruväärselt kahvatu, osavõtjatest ei maksa rääkida.

Sellele ebamäärasele olukorrale töötab muutust tuua värskest ellukutsutud kehakasvatuse instituut. Oleks vist aga siiski liig varajane kõnelda selle põllu viljast, milline pole väetist saanud ja mille esimesed terad pole kahtlemata kuigi tugevad.

Esmajoones tuleks aga siiski peatuda üldise kehakasvatuse juures meie üliõpilaskonnas. Tuleks mõtteid vahetada, mil määral, seda läbi viia ja mil viisil saavutada ettenähtud sihti. On räägitud kehalise kasvatuses sundusest üliõpilaskonnas. Selle vastu arvatakse keegi vaidlema ei hakka, kellel kallis meie tõusva nooruse tervis; võiks ainult vaielda selle üle: mil viisil, missuguse aja jooksul ja millisel määral seda

1) Käesolev küsimus on küllalt kaaluv väärtusega, et selle kohta rohkem sõna võetaks. Toimetus loodab, et seda juba järgmises numbris tehakse.

läbi viia. Aga olukord dikteerib ette oma nõuded.

Näib kahtlemata tõenäolikkuna, et säärase üliõpilaspere juures, nagu seda on praegu Tartu üliõpilaskond, on võimata läbi viia sunduslikku kehakasvatust. Esiteks on meie üliõpilaste arv liig suur, mis ei võimalda koostada ühiseks pereks, sealjuures puuduvad meil veel igasugused vastavad ruumid nagu: võimlemis-saalid, spordi- ja liuväljad ning

Enesearmastus ja ligemisearmastus.

Tulevase semestri alul s. o. 10 veebruaril kavatakse kristlike üliõpilaste koondiste korraldusel pidada ühepäevane talikonverents. Siin avaneb võimalus meie üliõpilastel peatuda küsimuste juures, mis tohiksid olla meie päevil huvitavamaid. Üheks päevaks linnast välja maale, tema vaikesse talvisesse loodusesse, kus segamas pole igapäevane tegevus ja töö, kus väliselt tingimused parimad seks, et iseennast leida süvenemiseks neisse küsimustesse, neisse mõttesse, mis meie harilikult mõtleme tõsiduse ning selguse silmapilgel, kus üksi enesega oleme.

„Enesearmastus“, milline teem viiks meid sügavamale enesesse ning edasi „ligemisearmastus“, mis tooks meid enesest välja, teeks teadlikuks meid meie ümbruskonnast, inimestest ja neisse suhtumisest.

Lähemalt konverentsi korralduse kohta teatatakse edaspidi.

vastavad abinõud. Teiseks on meie üliõpilaspere praegu üle maa laiali, mis iseenesest küll loomulik pole, aga olukorra sunnil säärasesse seisukorda asetatud. On loomulik ja arusaadav, et sellises olukorras ei saa kõnelda sunduslikust, vaid ainult vabatahtlikust kehakasvatusest.

Kuidas seda teostada?

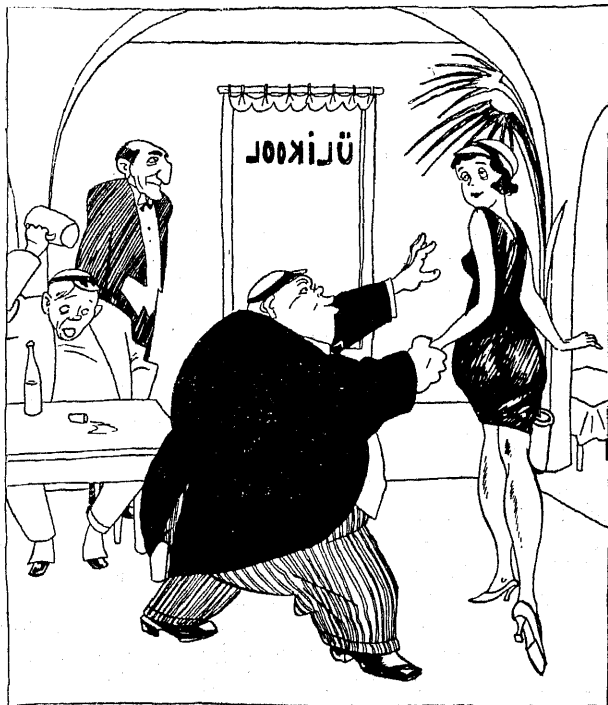
Lihtne moodus võiks olla näiteks: Ülikooli Valitsus palkab ühe üldise üliõpilaskonna kehalise kasvatuses instruktorigi, kes oma aine kõrgusel ning kellel huvi selle asja vastu, kelle hoolde jääks kehakasvatuse töö juhtimine. Abiinstruktoritena võiksid tegutseda instituudi õpilased, kellel hea võimalus end puhtpraktiliselt täiendada ja ette valmistada oma tulevaseks tööpoluks.

Harjutustest osavõtmine oleks esialgu vabatahtlik. Igale üliõpilaskonnale ja organiseerimise rühmitustele määratakse vastavad tunnid võimlas ja spordiväljal, kus töötatakse üldise instruktorigi juhatusel.

Säärane töötamisviis võiks ainult senini kesta, kuni jõuame selle ideaalini, kus üliõpilaspere on koondunud tervikuna Tartu, et avaneks võimalus sunduslikku kehakasvatust üliõpilaskonnas läbi viia. Ei tohiks kaugel olla aeg, kus iga üliõpilase näoilmele võiks lugeda: terves kehas terve vaim.

A. R.

Ühe rahvasaadiku hinnangu muutus.

Varem: Ülikool, see pole muud, kui üks alamat sorti lokaal.

Hiljem: Hm, see on ju päris soliidne asutus.

Suveülikool Debrecenis 1928. a.

1. juulist—1. augustini käesoleval aastal peeti Ungaris Debreceni linnas suveülikooli, mis oma iseloomult tuletab meelde Tartu Ülikooli juures suveni korraldatavaid õpetajate edasiharimise kursusi. Ainult et Debreceni suveülikool nii osavõtjate arvult kui õpetatavate ainete mitmekesisuselt oli ulatusrikkam Tartu kursustest. Ka ei olnud see ülikool ette nähtud mitte üksnes õpetajaile, vaid kõigile asjast huvitatutele.

Osavõtjate hulgas oli suurel arvul ka ungarlasi väljaspoolt praegust Ungarit, nimelt ilmasõjas Ungarile kaotisi läinud maaaladelt, päämiselt Transilvaaniast ja Tšehhoslovakiast. Sel teel kaisutakse ära hoida seda, et need emamaast lahutatud ungarlased ei võõrduks Ungari kultuurist.

Päälle ungarlaste võttis kursustest osa stipendiaatidena välismaalasi: sakslasi, poolakaid, bulgaarlasi ja kaks eesti üliõpilast: üks loodusteadlane ja üks keeleteadlane.

Loengud peeti enamasti ungarlase keeles, mõned ka saksa ja prantsuse

keeles. Ungarikeelsed loengud tõlgiti või refereeriti saksa keeles. Tihti illustreerisid loenguid valguspildid või muusikalised efekandega.

Sisuliselt olid loengud väga mitmekesised, nad puutusid peaaegu igat teadusala, alates kunstilis-estetiiliste probleemidega ning lõpetades spordiliste efekandega.

Suures ülekaalus olid loengud ungarlase rahvusliku kunsti ja teaduse üle. ungarlase rahvamuusika ja rahvakunst, ungarlase kirjandus, üksikud ungarlase praegusaja silmapaistvad kirjanikud, ungarlase ajalugu ja geograafia leidsid käsitlemist. Selle kõrval puudutati ka üldteaduselisi küsimusi filosoofia, loodusteaduse, keeleteaduse, õigusteaduse, poliitika ja diplomaatia valdast. Üldkirjanduse alalt oli esindatud saksa, prantsuse ja itaalia kirjandus. Kunsti ajaloost anti ülevaade itaalia barokist ning rokokost, ja muusikast—Mozart'i, Weber'i ning Wagner'i loomingust.

Erilist tähelepanu omistati spordile Selleks korraldati eriline kinoetendus,

kus demonstreeriti filme maailma tähtsamaist sportlastest.

Esiletõstatavaks jooneks neil kursustel tuleb pidada seda asjaolu, et teoreetilist õpitööd vaheldati paljude õpikäikude ja õpreisidega. Korraldati lähemaid ja kaugemaid ekskursioone. Debrecenis tutvui koolidega, milledest erilist tähelepanu väärib Pállagoni Põllumajanduse Akadeemia, ning ülikooli kliinikutega, mis oma moodsate ja otstarbekohaste ehitiste ja sisseseadega kogu Euroopas eeskujulikumaid. Ülikooli uusi hooneid hakati ehitama just ilmasõja eel. Praegu on valmis arstiteaduskonna ruumid, kuna teised hooned on alles pooleli.

Kaugemal ekskursioonidel külastati mitmeid Ungari vähemaid linnu, kuulsat Hortobágy'i pustat algupärase karjakasvatamisega, Tokaj viinamäge ja Hajduszoboszló kuumaveallikaid.

Välismaalastele oli kõnesolev Debreceni suveülikool hääks juhuseks tutvumiseks ungarlase kultuuriga ja Ungarlase maa ning rahvaga. Päälle otse-

kohese kasu loenguist ja ekskursioonidest, oli neil kursustel teisi külgi. Ülikooli kestes oli korraldatud välismaalastele ungari keele tunnid ungari

keele äraõppimise edustamiseks. Siin kogutud teadmisi oli kursuste ajal, eriti ekskursioonidel hea juhuse rakendada kõneks. Ja siis, need kursused

viisid meid kokkupuutesse ungarlastega, eriti rohkesti ungari intelligentsiga.

H. J.

Elutüdimus ja elumõte¹⁾.

Kust tuleb see kummaline meeleolu, see vastolu inimese hinge ja muu tõeluse vahel? Muidugi võidakse seletada puht-haiglusena. Võiks vahest isegi arvata, et kõike seda asja millest kõneleme, võib arstiteaduslikus mõttes tähistada kui melankooliat ja paigutada mitmesuguste neurooside ja vaimuhaiguste sekka. Aga kas on probleem sellega lahendatud? Kõigis olukorras tekib küsimus, kas elutüdimus on asjalikult põhjendatud, või tuleb lugeda ainult tühjaks unistuseks? Keegi on lausunud, et ainult melankoolik näeb ilma nii, nagu ta tõeliselt on. Kõik niinimetatud normaalsed inimesed on end ümbritsenud illusioonide

¹⁾ Käesolev kirjutis on määratud Kristliku Üliõpilasühingu erinumbriks, mis aga mõnesugustel põhjustel ilmumata jäi.

helendava looriga, sest muidu ei kannataks nad elu välja. Kõlaagu see vaade liialdatuna, aga kes põhjalikumalt melankoolikuks hakkab, tunneb end peagi ka puht-loogiliselt üsna abituna.

Kas pole melankoolik mitte ainult psühholoogiliselt või füsioloogiliselt, vaid asjalikult põhjendatud olemise laadis? See küsimus on lahutamata seotud teise, nimelt: kas on elumõte? Kui eitatakse teist küsimust, peab esimest mõõdapäsemata jaatama, ja ümberpöörult. Kui ma võin elule omistada rahuldava mõtte, siis võin talle ka anduda lõbu ja rõõmuga. Aga mõtte mõiste pole ilma seletuseta ühine. Keegi võib öelda: elu mõte on elu ise ta tegelikus empiirilises seisus, kõigi ta rõõmude ja muredega, sellega, mis nimetame hääks ja

kurjaks, mis alalises vahelduses.

Sellega pole me ilmselt samamugugi edasi jõudnud. Sest just see on küsitav, kas tõelus, nii nagu ta on, vastab hinge sisemistele nõuetele. Kogemuspäraselt on see nii ainult harvadel, lühikestel silmapilkudel. Sellepärast otsime lootuses pelgupaika. Me naudime oma parimat elu igatsuses. Ei mitte olevik, vaid tulevik, seega mitte tõelus, vaid võimalik, unistus, püüetav on meie päris element. Tulevik annab kõik, mida me veel pole saavutanud. Tulevik lahendab kõik raskused, millistega nüüd asjata võitleme. Tulevikku lükatatakse kõik, mida veel pole saanud teostada. Tulevik on kiidetud maa. Sääli ootab meid õnn. Ja nii sünnib ka tulevikus, ajast aega. Kas täituvad need lootused, mis

«Vanemuise» möödunud draamahooaeg.

Käesolev ülevaade ja hinnang langeb kolme ossa; repertuaari, režiini ja mängu kui individuaal-loomingu käsitlusena.

Repertuaari küsimus on olnud viimasel ajal põnevamaid meie teatrielus. See on ulatanud teataval määral ka ajakirjandusse. On tähtis, et mängukava koostamine ei seisaks ühe inimese, või väikese grupi kättes, vaid et selleks publik ajakirjanduse näol annaks omi juhtnööre. Muidugi on teatri-direktori ülesanne — neid kooskõlastada majanduslikkude ja kunstiliste võimalustega.

Tänapäeva teatri-publik on aga liiga passiivne, et kaasa kõnelda neis küsimusis. See loidus ilmneb juba selles, et möödunud hooaeg ei elanud üle ei „suuri läbilõõmisi“ ega ka „lähikukkumisi“. See tõsiolu iseloomustabki „Vanemuise“ teatri möödava aasta tegevust — publiku seisukohalt.

Lavastuste üksikasjalisemal vaatlusel selguvad konkreetsemad asjaolud.

„Hamleti“ väljatoomine vanemuise-

laste poolt sündis optimismi tähe all. Peale õnnestunud „Peer Gynti“ tundus „Hamlet“ jõukohasena. Esietendus näitas aga, et paljast optimistid vähe on kunsti-loomingu raskusid ülesaamiseks. Sellepärast jäi „Hamlet“ ka ainult huvitavaks katseks pakkuda midagi raske repertuaari alal. Hugo Raudsepa „Siinai tähistel“ läks menuga, vist autori enese nime pärast. Raudsepp oskab rahvale keeli tunda, mõelda ja kirjutada, aga ta ei oska sellele pookida kirjaniku maitsekat käsitlusviisi, vaid kaldub labasustesse. Ta on ikkagi Seenetreial „Ameerika Kristusest“ (mis kahtlemata tema parim komöödia), kes pilkab „kõrget kunsti“, sellepärast et ta „ei saa jupi kaupa luua nagu lihunik lõikab vorsti“. „Siinai tähistel“ üksikud pildid ilmutavad kirjaniku hoogsat inspiratsiooni ja mõjuvad kaasakiskuvalt. Sellejuures Raudsepp nähtavasti ei arvesta aga draama vormi eelduste ja raskepärastustega, mille tõttu „Siinai tähistel“ kannavad laiavalguvat ilmet, mida ei suuda ka keskuses asuv Mooses ühendada, sest ta on põhiolemes ühendatud. Sellega Raudsepa viimane kõrvalkaldumine tõsisema kunsti poole jääb ikkagi kõrvalkaldumiseks jandikirjaniku ametist. Kui aga „Vanemuine“ tahtis

lavale tuua ka eesti näidendid, siis kahtlemata teist paremat ta poleks leidnud meie viimase aja draamatoodangus.

H. Unger „Ahvide saarel“ oli menu. Teose intriigiks on säärase trikkidega seotud umbsõlm, mille avamine jääb sama vigurlikuks nagu selle siduminegi. Tema ainukeseks vooruseks oli, et ta võimaldas lavatajale oma fantaasiat arendada publikule uudses miljöö ja dekoraatorile siirduda kord eksootilisse valda.

J. Kitzbergi „Püve talus“ õnnestus hästi. See oli juba ette arvata. Vanemuislased on kõigepäält eestlased ja mängivad küll ka rahvale lõbus inglasi ja prantslasi, aga oma rahvast (iseennast?) mängivad nad ikkagi kõige paremini. Kitzbergi näidendid õhkavad inimlikku soojust, ei ole nois ekstsentrilist liialdamist ega rahvale labastamist, nad on õrna ideaalistamise värvinguga eluseiklused täis selgelt joonistatud inimkujusid. Ses mõttes on Kitzbergi näidendid meie publiku südames.

H. Ibseni „Võitlus trooni pärast“ on näidend suurte voorustega ja tema repertuaaris võtt ainult tervitatav. Mis-ki pärast aga ei ole publik temale erilise tähelepanu omistanud. Goetzi „Hokuspokus“ pakkus olukohaselt

me endile anname? Kindlasti mitte, seni kui tulevik jääb ainult tulevikuks, tähendab oleviku jatkuks. Seda teame meie dieti väga hästi. Aga me ei usu seda. Me kujutleme, et tulevikus ju kuidagi viisi hakkavad imed mõjuma. Seda enesepettust näeb läbi melan-koolik. Ja selles seisab ta üleolek.

Siis jääb järele ainult igavik. Elu mõtet peab otsima väljaspool tegelikku elu ennast. Ma rõhutan sõna „tegelikku“ ja vihjan sellega immanentsele, siinpoolsele elule, mis kestab hällist hauani. Loomulikult aga ei saa mõtet mõelda ilma suhteta tegelikku ellu. Siis oleks võimalusekorral midagi, mida võiks nimetada „mõtteks“... Aga see poleks elumõte. Ta poleks meile mitte ainult kättesaamatu, vaid ka kujutlematu. Elu mõte võib olla ainult absoluutne väärtus, või palju enam absoluutsete väärtuste riik, mis põlvnevad igavikust, „täitsa muust,“ aga mis siin lõplikus elus tegevad on. Täpsemalt väljendatud: elumõte on, et inime omandaks igavesi väärtusi, taevaseid varasid, laseks end individuaalselt nende poolt määrata, et lõpuks täitsa neist läbi

imbuda. Selles peitub samuti elu vähenemine. Ta tähendab kõige selle teostamist, mis elus väärtuslik.

Järelikult ei saa mõtte mõistest ühenduses ilma lunastuse mõtteta kinni pidada. Ta nõuab puhastust kõigest sellest, mis vastolus väärtuste riigiga. Evolutsioon, ainult loomulik arenemine ei saa sellega olla teeks sihile. Ta ei too lunastust, sest ta on evolutsioon, s. t. kõige selle arenemine, mis tõelikus elus on antud, samuti kurja ja paha, kui hea arenemine. Mis looduses ja ajaloos arenemiseks nimetame, teeb elu kahtlemata kvantitatiivselt rikkamaks, mitmekülgsemaks ja selle tõttu keerulisemaks. Ta ei tee mingit valikut kvalitatiivsest väärtuste suhtes. N. n. „loomulik valik“ käib ainult elutubliduse kohta võitluses olemise eest, mitte olemise õiguse kohta. Veel 20 või 30 aasta eest elasid kultuurahvad selges usus, et arenemine tähendab üsna pidevat edasiminekut kõigis suhtes, ja et see edasimineku loodusvajalikult läheb. See usk ja sellega seotud kultuurioptimism on nüüd tugevasti vopustatud. Selgus, et tõega vale, õiglasega alatus, ilusaga

inetus umbes võrdselt edasi saamuvad. Mis on sellega saavutatud?

Elumõtte mõiste on usuline. Ta eeldab tõelust, kus ta ideaalid on leidnud kodu, kust nad kui juhtivad tähed siia ilma paistavad, ja kust meie neid võime kätte saada. On ideaalid enam kui eraelu, siis peab neid omistama Jumalale ja õndsallikkudele. Sellega osutume kesk usulima. Siin esinevad meile kristlikud mõtted Jumalast, Jumala riigist, kohtust ja täiuslikkusest. Seda kõike võib haarata ainult usus. Sellega on ka öeldud, et veendumus elu mõttes, üksiku ja üldise elu mõttes on usuasi. Sellist mõtet tunda siinpoolses tõeluses ja teaduse vahenditega, on mõttetus. Sellega on lugu nii, kui päikese-paistega ja maaga. Iseenesest on maa külm ja pime, tühi ja paljas. Valgus ja elu tuleb talle allikast, mis asub väljaspool teda, mis teemaga ühendatud ja teostab ta uinuvad võimalused. Mis päike maale, seda on Jumal ja tema riik tervele nähtavale ja teatavale ilmale...

Sedakord pole võimalik tegeleda küsimusega, mis õigusega võime anduda usule. On aga selge, et

lõbusat vaheldust. Peen huumor ja salvav pilge suutis meiegi publikut kõita. —

Üldse tendentsina tuleb märkida jõuikka kangelasdraama harrastamist ühelt poolt, ja teiselt — moodsa ekstravagantse komöödia kultiveerimist. Realistlik repertuaar on pea-aegu nurka surutud. Muidugi on sel ka oma põhjusi: realistlik mäng on „Vanemuise“ saalis akustilises mõttes võimata. Eelseisev siirdumine uutesse ruumidesse peaks seda aga tulevikus kindlasti võimaldama.

Dir. V. Mettus lavastajana on olnud õnnelikum lavatehniliste võtete rakendamises kui näitlejate kasvata-mises antud lavastustes. Ta on enam hooldanud teose üldmuljes isustamise kui peensuste viimistlemise eest. Tuleb ainult tähendada „hiirelõksu steenile“, „Hamletis“, ahvide mängule äikse ajal „Ahvide saares“ ja piiskop Nikolai surmastseenile „Võitluses trooni pärast“, et ära märkida tema õnnestunumaid saavutusi lavastuse alal. Kui aga lisada, et massi mäng osutab veel teatud nõrkusi ja üksikud nooremad meesjõud veel küpsamatult lavale pääsevad, siis on selles osake etteheidet ka lavastajale.

E. Türk on realismi armastaja. Tema nõuab näitlejalt tugevat tüüpi.

See tüüp aga peab olema niivõrt selge, et ta isegi groteskuse piiridesse viib. Võte on vana ja läbi-proovitud: grotesk lööb alati läbi. Ja Türgi „Püve talus“ oli tõesti hea, — mitte sellepolest, et ta groteske esitas, vaid et ta pakkus usutavat hingestatut realistlikku mängu.

E. Türk näitlejana armastab oma kujudele anda tugevat värvi. Mõnikord eraldab see teda otse karjuvalt kaasmängijaist. Nii oli ta „Hokuspokuses“ kohtuistangule annud hädise ilme, et seda tugevamalt tõsta esile oma osa.

Türgi hooaja tugevamaid kujusid on kindlasti jarl Skule „Võitluses trooni pärast“ ja tsirkusekunstniku oma „Hokuspokuses“. Teistes osades pakkus ta oma võimistelt vähem uut.

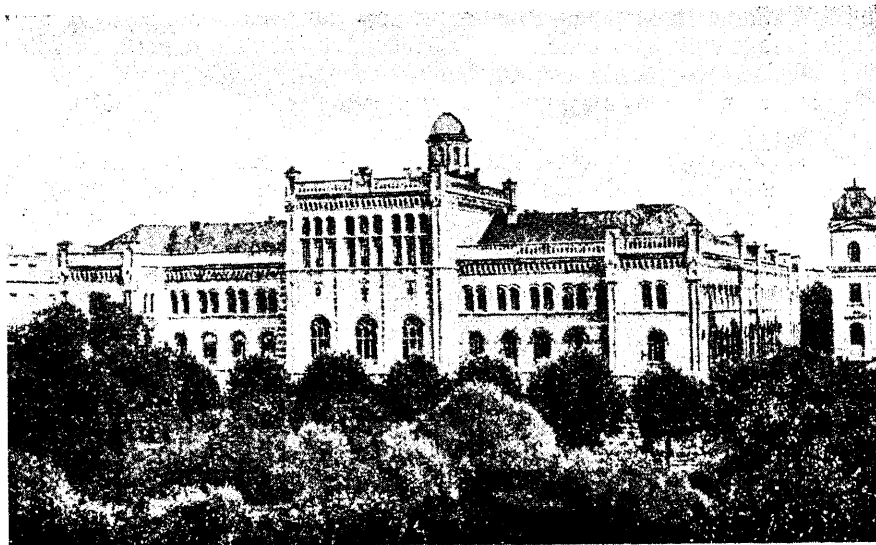
Proua Türgil oli võimalus silma torgata eksootilise Miirana ja põhjamaise Margaretena. Esimeses oli ta parem. Ka külarealistlik Tiina Püvi M. Türgi kehastusel oli vastuvõetav. O. Teetsovi loodud kujudes jätkub endist värskust. Aga ja karakteriseerimised on ühekülgsed, temas on teatavat paindumatust miljöle, nagu seda võis tähele panna „Ahvide saares“. Sipoorana „Siinai tähistes“ suutis ta aga anda huvitava

kõrvalekaldumise oma tavalisest šabloonist. Pr. J. Suvorova on suutnud ennast näidata draamas ainult häast küljest, ja seda just tänu-likkude osade tõttu.

R. Rafassepp andis hea Poloniuse, selgelt tõlgitseud Moosese ja meisterliku piiskop Nikolase. Viimane kuju on üks tema omapärasemaid ja hinnatavamaid kogu ta loomingu kestel.

J. Pöderil ebaõnnestus Hamlet. Kõik ta edaspidised esinemised ei suutnud teda ka tõsta nauditavale mängutasapinnale, välja arvatud kuningas Hakoni osa, mis oli mängult küpsem ja läbitõotatum. Hr. Vaino oli eriti hea kaitsjana ja teatridirektorina „Hokuspokuses“ ja sobis Aaronina „Siinai tähistes“. Hr. Viidas — „Vanemuise“ uusjõud — osutas vourusi karakterosis. Pr. Liina Reimann viibis pikemat aega teatritööst eemal, mille tõttu teda võis imelda ainult kuningannana „Hamletis“ ja Mirjamina „Siinai tähistes“. Noortest naisnäitlejast väärivad nimetamist prl. Tammi ja prl. Pirn. kellest viimasel suuremaid eeldusi on laval esinemises iseseisvais osis.

Br. Pärl,

Läti ülikool.

Läti Üliõpilaskonna Esinduse valimised.

Läti Üliõpilaskonna Esinduse valimised teostusid 2. detsembril s. a. Valimised olid eelmise aasta omast tuntavalt elavamad. Ära anti üldse 5042 häält, neist tulid arvesse 5018 häält, kuna 24 tunnistati kõlbmatuks. Antud arv moodustab 65% üldisest valijate arvust. Lugeja oli 126,2 (eelmisel aastal 111).

Nimekirjad said hääli järgmiselt: 1) meeskorporatsioonid 1745 — kohti 14 (eelmisel aastal 15); 2) maakondlikud organisatsioonid 119 — kohti 1 (enne 2); 3) progressistid 472 — kohti 4 (enne 5); 4) venelased 203 — kohti 2 (enne 1); 5) rahvuslike üliõpilasseltside liit 289 — kohti 2 (enne 3); 6) Concordia 400 — kohti 3 (enne 2); 7) sakslased 271 — kohti 2 (enne 2); 8) n. n. maaüliõpilased 225 — kohti 2 (enne 0); 9) progressiiv-

sed juudid 121 — kohti 1 (enne 1); 10) rahvuslikud juudid 289 — kohti 2 (enne 2); 11) Latgali üliõpilasselts 50 — kohti 0 (enne 0); 12) nais-korporatsioonid 462 — kohti 4 (enne 4); 13) ühendus 240 — kohti 2 (enne 0); 14) kultuur-rahvuslased 44 — kohti 0 (enne 0); 15) rahvuslik ühendus 117 — kohti 1 (enne 2).

Vana esindus astus kokku viimast korda sel kuul, uus astub kokku järgmisel semestril.

kes on saanud usklikuks, on kaitsnud elutüdimuse eest. Loomulikult jätame kõrvale puhthaiglased juhud. Tüdimuse sügavaim põhjus on ju selle tõeluse mõttefusus, mida mõeldakse eraldatuna igavikust. Siis peitub ka õnnistus selles, et meie elu saab väärtuse ja tähenduse, kui neis kui sellistes ei saa kahelda, kui neisse ustakse.

Selle vaate järele pole inimelu ainult bioloogiline protsess, mitte juhuslik üldise ilmaprotsessi väljendus, vaid drama, mille lõpp pole ette teada. Ainult see on usus kindel, et Jumal kõik lõpuni-püüvad tahab koguda oma riiki ja anda neile sääl igavese elu krooni... Vaatleme endid kui selle hiigla ilmadraama kaasmängijaid — tõesti

pole see farss — kuidas võime igavuse ohvriks langeda? Kuidas võime tunda tüdimust? Kas ei ole siis terve elu pingest küllastatud? Usule on tähtis kõik, mis olemas ja mis juhtub. Sest tervikul on mõte, nii ka üksik-tõsiasi ja ülesandel. Oma sõltuvuse tõttu tervikust on vähimalgi igavene-tähendus...

Nii usume meie elusse, sest usume Jumalusse. Muidu ei tea ma, kuidas oleks see võimalik. Elu tõmbab meid külge. Ta kisub meid kaasa. Ta on ju igaveses valguses vaadelduna nii suur ja nii ilus ja imestusvääriline, et peame teda armastama. Meie ei saa muidu, kui elust teha kõik, mis võimalik. Me ei tarvitse oma silmi sulgeda ilma mitmekülge kannatuse ees,

et hoida sisemist rahu. Meie usume et ka kannatusel on mõte. Meie tunneme sisemist sundi, Jumalat mõelda, ei mitte selle ja selle pärast, vaid et meie oleme, ja et tema loomingu on ja palju enam, et ta ise on. Praegusel ajal pole modern, pessimistlikult mõelda. Põhjused selleks olgu kuitahes kaaluvad. Kristlastel on põhimõtteline pessimism vastolu, samuti küll ka pinna-pealne optimism. Ei saa Jumalasse uskuda teda tänamata. Ja kes võib südamest tänada, see on juba läbi elanud olemise mõtte. Ta on aimanud täiuslikku. Tal on elutüdimus sama kaugel kui lapsel, kes kiirgaval kevadhommikul päikest naeratusena tervitab.

Gustaf Ankar.

Edustuse koosolek 10. dets. 1928. k. 21.

Ilmund 20 esindajat.

Juhatavad esimees ksv. T r e u f e l d t ja abiesimees ksv. K u l l.

Protokollib abikirjatoimetaja ksv. L i l l i m ä g i.

Päevakorras: 1) protokoll, 2) CIE kongressi aruanne, 3) SELL-i konverentsi aruanne, 4) valimised, 5) teadaanded ja läbirääkimised.

Protokoll.

Jälle esinevad üldised rahulolemaised protokollis suhtes. Heidetakse ette literatuursust, kõrvalekaldumist koosoleku käigust ja ebatäielikkust. Tehakse järgmised olulisemad täiendused ja parandused.

Ksv. T r e u f e l d t. SELL-i päevakorra all on kõneldud SELL-i konverentsi resolutsioonidest, mis pole õige. Oli kõne eesti delegatsiooni seisukohtade vastuvõtmisest SELL-i konverentsi puhuks.

Ksv. K u l l. Potokollist on välja jäetud järgmine teadaanne: meie rühm ei tee praegu töökavas parandusi ega uusi ettepanekuid, vaid pooldab omalpoolt töökava täiendamist hiljem juba vastavate konkreetsemate kavade esitamisega.

Ksv. L e e s m e n t. Läbirääkimiste all tehtud ettepanek ametnikkude töölt puudumise kohta käib ühe kohta, mitte üldiselt.

Ksv. R o o s. Mõtteavalduste puhul „Üliõpilaslehe“ kohta on jäetud toomata asjaselgitavad sõnavõttud, nii ksv. A d a m s i ja K u l l i omad.

Tehtud parandustega kinnitatakse protokoll.

CIE X kongressi aruanne.

Aja säästmise mõttes otsustatakse aruannet ette mitte kanda, kuna see pealegi esindajale tuttav kättesaadatud kirjaliku aruande kaudu.

Üldiselt võetakse aruanne teatavaks, üksikute küsimuste suhtes esitab välisloimkonna juhataja ksv. S e e m a n välisloimkonna nimel alljärgnevad seisukohad.

On soovitatud üliõpilaskondadel asutada kino-komisjone. Et eesti fil-

mitööstus veel arengstaadiumis, siis leiah välisloimkond kino-komisjoni loomise meil olevat veel varajase ja asjata jõukillustamise — tehese vastava ettepaneku.

Üliõpilasmuuseumi küsimust esialgu päevakorda mitte võtta, seni kui pole korraldatud Üliõpilaskonna üldine ja toimkondade arhiivid. Arhiivide korraldamisele asuda otsekohe.

Otsus, mis näeb ette üliõpilaskirjade teatava osa pühendamist teiste üliõpilaskondade tegevuse tutvustamiseks, on meil „Üliõpilaslehe“ erinumbrite kaudu juba ette teostatud.

Soovitustest ei ole esialgu otstarbekohane teostama hakata üliõpilaskursioonide korraldamisel ekskursantide valikut. Küll aga pidada siiski soovitatavaks meie ekskursante vastavalt ette valmistada (eelkursused jne).

CIE üliõpilasreiside käsiraamatut tellib välisloimkond esialgu 10 eks. — edasimüümiseks, ja välisloimkonnale.

CIE rahvusvahelise üliõpilaskaardi omandamine teha kohustuslikuks välismaile sõitjatele eesti üliõpilastele. Üldiselt aga propageerida selle kandidati eesti üliõpilaskonnas.

CIE III komisjoni kulude katteks määrab Eesti Üliõpilaskond igalt CIE kaardilt maksuna ühe krooni ja iga korraldatava ekskursiooni üldkuludest ühe protsendi.

CIE-nimelise voodi asutamisest rahvusvahelises üliõpilassanatooriumis ei leia Eesti Üliõpilaskond võimalikuks osa võtta (maks 337 šveitsi franki), kuna selleks puuduvad summad ja ka tegelik tarve.

Esitatud ettepanekud, teadaanded ja sooviavaldused võetakse vastu.

Ksv. K u l l. Aruanne ei anna seesugust läbilõiget CIE konverentsist, et Esinduse liikmed võiksid seda kasutada valmis materjalina. On kokku kantud toorest materjali ja sedagi puudulikult. Ei ole vahet tehtud olulise ja ebaolulise vahel. Sisuline küll jääb puhtikirjeldava varju. On tähendatud, et oli eraläbirääkimisi, kuid milliste küsimuste kohta ja missuguseid tulemusi nendega saavutati — see puudub. On öeldud, nuriselt pre-

sidendi kõne üle ja märgitud, vahet korrad Soome ja Rootsi vahel läksid teravamaks — kuid lähemat ei midagi. Ka puudub aruandes osa, mis märgiks, mis oli kongressil tähtsat — vaadatuna meie üliõpilaskonna seisukohalt.

Ning viimaks, peab konstateerima Eesti Üliõpilaskonna prestiiži lange mist rahvusvaheliselt. Mõõdunud kongressil ei säeud Eesti Üliõpilaskonna esindajat kandidaadina CIE abipresidenti kohale, kuna varem on see korduvalt kõne all olnud. Endiste aastate olukorras poleks seda juhtund. On tähtis, et tulevikus ei saadetakse CIE kongressile isikuid, kes pole asja kursis.

Ksv. L e e s m e n t (CIE kongressi aruande koostaja). Aruannet täielikumal kujul esitada ei saand, oleks tulnud liig pikk, kuna juba nüüdki nurisetakse selle pikkuse üle. Materjal, mis aruandes puudub, on saadaval välisloimkonnas. Mis eraläbirääkimistel kõneldi, tuli pärast ametlikul koosolekul arutusele. Mis puutub CIE abipresidenti kohta, siis tehti ettepanek soome esindajale, kuid Soome keeldus, küsides, kas eesti esindaja ei taha seda vastu võtta. Mul volitusi ses asjas ei olnud, sellepärast ei võinud asi küsimussegi tulla. Igatahes: Eesti prestiiž on enim tõusnud kui langenud. Viimast mõtet kinnitab ka ksv. R a u d s e p p, tähendades lisaks, et meil on juba majanduslikult võimata vastu võtta CIE abipresidenti kohta. Ja aruanne on paremaid, mis seni esitatud.

Ksv. U s k. Ühest esindajast CIE kongressil on vähe, rohkem meie aga majanduslikudel põhjustel saata ei saa. Tuleks kaaluda, kas meil on üldse mõtet läkitada sinna saadikut, kuna see ei saa meile anda muud kui informatsiooni, mis meile ilma selle tagi kättesaadav. Saadiku saatmiseks kulutatavil summadel on palju tähtsamad otstarbed, näiteks haigekassa.

Sellele mõtteavaldusele vastavad ksv. ksv. S e e m a n n ja L e e s m e n t, kes tähendavad, et CIE-I on suur üldkultuuriline tähtsus ja Eestil peab

Organisatsiooni mõju.

1.

Enne organiseerumist.

olema kontakt teiste maade üliõpilaskondadega kes kõik võtavad osa CIE-st, ja palju rohkemate esindajadega. Just esindajate kaudu saamegi informatsiooni, mujalt pole see ju saadav.

SELL-i konverentsi aruanne.

Ksv. Treufeldt kannab ette konverentsi resolutsioonid (vt. „Üliõpilasleht“ nr. 12) ja lisandab, mis on nende täitmiseks meil juba senini tehtud.

Nimelt on Skandinaavia Üliõpilaskonna poolt pöördud küsimusega meie poole, kas ei saaks informatsiooni Rootsis väljaantavate brošüüride jaoks, millele välisloimkond vastas jaatavalt. Kevade alguses lubati meid informeerida ekskursiooni võimalustest Rootsis ja Taanis, kuna Eesti Üliõpilaskond lubas vastata samaga - niipalju kui see võimalik ja tarvilik. Vastava materjali koostamise ja koostaja asjus on juba samme astutud.

III komisjoni vastavas resolutsioonis ette nähtud spordiorganisatsiooni loomiseks on juba eeltööd tehtud. On peetud selleks mitu koosolekut, millest osa võtsid Üliõpilaskonna juhatuse, Kehakasvatuse Instituudi ja

Akad. Spordiklubi esindajad ja kus arutati säärase organisatsiooni loomise võimalusi. Peatselt algavad läbirääkimised ka Ülikooli Valitsusega.

SELL-i konverentsi resolutsioonid võetakse vastu.

Ksv. Treufeldt. SELL-i töös tulid esile mõned lahkkelid. Nimelt kutsusid lätlased SELL-i liikmeilt nõusolekut küsimata SELL-i konverentsist ametlike külalistena osa võima skandinaavia üliõpilaskondade esindajad, milline asjaolu tuleb arutusele keskbüroo istangul veebruaris. On kujunenud üldse nii, et on rühmitund omavahel Soome ja Eesti ühelt poolt ning Läti ja Leedu teiselt poolt, mis töö suhtes kuigi soovitatav ei ole.

Ksv. Roos. Ühenduses SELL-i konverentsiga pean üles tõstma näiliselt võib-olla vähese tähtsusega, tõeliselt aga küllalt tähtsa küsimuse. Nimelt viibis Eesti Üliõpilaskonna esimees SELL-i ametlikul plenaar lõppistungul kitsama ringkonna välismärgis - mütsis. Eesti üliõpilaskonnal on üldmüts ja on loomulik, et meie esindajad kannaks ametlikudel välis- ja sisemaistel esinemistel seda, kuna nad esindavad kogu eesti üliõpilaskonda, mitte mõnd kitsamat osa. Sellest lähtudes teen EÜS-i, ENÜS-i, ENÜS „Imatari“ ja EÜS „Huljehiie“ rühma nimel järgmise ettepaneku: Tartu Üliõpilaskonna Edustus peab soovitavaks, et Eesti Üliõpilaskonna esindajad esineks ametlikudel välisesinemistel Tartu Eesti Üliõpilaskonna üldmütsis.

Ksv. Treufeldt (juhatamist ksv. Kullile üle andes). Kuna Lätis on presideerival kohal korpid, kes koosolekul kandsid oma välismärke ja kuna vastuvõetud olid korporatsioonide ruumes, siis kandsin mina komisjoni istungeil ja era vastuvõtetel oma välismärki, ja ei leia selles mingit üleastumist. Ei saa kuidagi sellega nõus olla, et Üliõpilaskonna esindaja, kes harilikult üldmütsi ei kannaks, peaks esinemistel kandma üldmütsi. Kui see peaks vastu võetama, ei saa mina, niikaua kui olen Üliõpilaskonna esimees, kanda üldmütsi.

Näile kahele seisukoha avaldusele järgnevad elavad läbirääkimised ja vaidlused. Nii tähendatakse, et kellegile ei saa mingil juhul keelata värvimütsi kandmist (ksv. Leesment), sest Ülikooli Valitsus on tunnustand mõlemad mütsid üheõiguslikuks; üldse pole tähtis väline külg, vaid töö, mis tehakse (ksv. Raudsepp), sellepärast jätagu kõrvale seesugused küsimused ja lastagu kanda välismärke nagu keegi soovib (ksv. Treufeldt), kuna see võib asjata ajada organisatsioonide vahekorrast teravaks (ksv. Rattus).

Tehtud ettepanekut põhjendab lähemalt veel ksv. Roos ja kaitsevad ksv. ksv. Marmor ja Mihkla.

Kolmanda, kompromiss, seisukohaga esinevad ksv. ksv. Mägi,

Organisatsiooni mõju.

2.

Organiseeritud.

Evert ja Sahkenberg, kes väidavad, et ettepanek ei ole vastuvõetav juba puht-põhikirjaliselt, pealegi on ta küllalt oluline, et käesoleval koosolekul mitte arutada, vaid edasi lükata järgmisele koosolekule.

Vastava ettepaneku esitab ksv. Sahkenberg, mis vastu võetakse.

Valimised.

Valimisele tuleb: välisloimkonna üks liige, CIE omaabi toimkonna juurde eesti korrespondeeriv liige ja õppelaenu fondi komisjon.

Ksv. Marmor. Peab kiirelt samme astuma, sest on soodne juht õppelaenu fondi loomiseks. Radikaalsete ja sotsialistlike üliõpilaste koondise ettepanekul on õppelaenu küsimus võetud haridusministeeriumi töökavasse. Teen ettepaneku valida kuueliikmeline komisjon, igast rühmast üks esindaja. Selle komisjoni ülesandeks oleks õppelaenu fondi määrustiku väljatöötamine ja haridusministeeriumile esitamine.

Otsustatakse valida viieliikmeline komisjon koopteerimise õigusega, valitse ksv. Evert, Marmor, Roosson, Kull ja Mihkla. Koosoleku kutsus kokku ksv. Kull.

Välisloimkonna liikmeks valitakse

Akadeemiline toetusnädal.

1.—8. märtsini 1929.

Nagu teada, nägi VII Edustuse töökava ette akadeemilise toetusnädala korraldamise. Selleks valiti Edustuse poolt 5-liikmeline komisjon, koosseisus: ksv. ksv. Evert, Leesment, Steinberg, Mägi ja Häussler.

Toetusnädala teostamise suunas on astunud järgmisi samme. Üldtoimkonna poolt töötati välja kava, mille järele nädal peetakse 1.—8. märtsini 1929. a. Tegevus koosneb kahest osast: tegevus kohapeal ja tegevus väljaspool Tartut. Kohapeal korraldatakse mitmesuguseid õhtuid nelja õhtu jooksul. 1. märtsil on nädala avamine ülikooli aulast; kavas on Ülikooli Valitsuse esindaja, Üliõpilaskonna esindaja jne. kõned ja muusikalised ettekanded akadeemiliste kooride poolt.

3. märtsil on loterii-allegri üliõpilasmajas või „Vanemuises“ — eeskavaga. Seni pole veel kind-

laks määratud kas päeval või õhtul.

6. märtsil on kontsert „Vanemuises“, kus esinevad akadeemilised koorid. On kavatsus paluda esinema ka Tartu Meestelaulu Seltsi ja Miina Hermann'i laulukoori.

8. märtsil on kontsert-ball „Vanemuises“. Esinema palutakse eesti parimaid soliste. On tõenäolik, et sel ballil viiakse läbi eranditu nõue riietuse suhtes (on võimalik ilmuda ballile ainult balli-ülikonnas). Päästabe hinnaks määratakse arvatavasti 5 krooni. Nii kuulub see ball siis mitmeti valituile.

Väljaspoolne tegevus piirdub toetuspalvete pööramisega valitsusasutiste, pankade ja suuremate rahameeste ja ka Ülikooli Valitsuse poole. Pealeselle on kavatsus paluda Posti Peavalitsuselt luba anda välja eri postmarke või vähemalt üle trükkida teatav

osa seniseid postmarke — kusjuures vahelkasu langeks üliõpilaskonna hääks.

Eeskava teostamiseks kutsuti kokku organisatsioonide esindajate koosolek, kus valiti toimkonnad nädala tegelikuks läbiviimiseks. Üldse langeb nädala tegeliku teostamise pearaskus organisatsioonide õlule ja on loomulik, et need selle ülesande vääriliseks täidaksid.

Loterii-allegri looside koguarv on 50.000 á 5 senti. Täislooside arv on vähemalt 1000 ja looside väärtus vähemalt 500 kr. Loosimisele tulevad ainult asjad.

Edustus toetusnädala korraldamise otsust vastu võttes otsustas nädalast sissetulevad summad määrata üliõpilaskonna haigekassa, toetus- ja erifondide hääks. Toetusnädala komisjon määras aga neile summadele veel kitsama otstarbe — ainult haigekassa fondi hääks.

ksv. Mihkla. Korrespondeeriva liikme valimine CIE omaabi toimkonna juurde äpardub kandidaatide absoluutse häälteenamuse mittedaamist tõttu. Lõpuks võtavad mõlemad kandidaadid, ksv. ksv. Mägi ja Seeman, oma kandidatuuri maha. Kuni uue valimiseni asetatakse see ülesanne välistoimkonnale.

Läbirääkimised.

Ksv. esimees teeb teatavaks, et Edustusest on lahkunud organiseerimatute rühmast ksv. Kukkur, kelle asemele on kutsutud ksv. Mihkla ja korporatsioonide rühmast ksv. Kolk, asemele kutsutud ksv. Bergmann.

Kristlik omaabi toimikond on avaldanud soovi ühendada oma omaabi tööd Edustuse omaabi komisjoniga. Ei leita tarvilikuks seda ühendamist ette võtta.

Ksv. Mägi informeerib koosolejaid üliõpilaskonna toetusnädala eeltööde asjus (sellest vt. pikemalt ülalpoolses kirjutises).

Lõpuks avaldab ksv. Reisner soovi, et Edustus peaks koosolekuid alati kindlal nädalapäeval, mistõttu esindajad teaks reguleerida oma tööd ja kaasvõitlejate laiem hulk saaks pealt kuulata koosolekut.

Koosolek lõpeb kell 1.45.

Soome Üliõpilaskonna kaks stipendiumi eesti üliõpilastele.

Eesti Üliõpilaskonna juhatus sai neil päevil Soome Üliõpilaskonnalt kirja, milles teatatakse, et Helsingi Üliõpilaskonna Valitsus on määranud kevadsemestriks 1929 kaks 6000 Smk-ist stipendiumi neile eesti soost üliõpilastele, kes on huvitatud õppimisest Helsingi Ülikoolis. Sellejuures jättis Soome Üliõpilaskond tingimuste väljatöötamise Eesti Üliõpilaskonna ülesandeks. Üliõpilaskonna juhatus omal viimasel koosolekul 18. skp. kuulutas need stipendiumid vabaks ja töötas välja tingimused alljärgneval kujul.

Stipendiumide otstarve on anda võimalust õppetöö jätkamiseks ja vastava teaduskonna tööviisidega ning Üliõpilaskonna ja üliõpilaseluga tutvunemiseks Helsingi Ülikoolis.

Kandideerida on võimalus üle kahe semestri ülikoolis viibinud üliõpilastel. Sooviavaldajail tuleb sooviavalduses märkida: 1) nimi, 2) teaduskond, 3) mitmendat aastat ülikoolis ja tehtud töö tulemused, 4) curriculum vitae, milles milles märgitud senine seltskondlik ja kultuuriline töö, 5) vastavad tõendused ja 6) soovitud — üliõpilaskonnaorganisatsiooni või kahe üldtuntud isiku soovitus.

Sooviavalduste sisseandmise tähtajaks on 1. jaan. 1929. a.

Sooviavaldused vaatab läbi Eesti Üliõpilaskonna juhatus, tehes igatüühi kohta oma otsuse. Peale selle saadetakse kõik sooviavaldused ühes vastava otsusega Helsingi Üliõpilaskonna Valitsusele, kes teostab valimise.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis.

Enne olid tudengile kõik teed valla.

Ja nüüd? . . .

Märkmeid rahvusvahelisest üliõpilaselust.

Üliõpilaste reis ümber ilma.

53 üliõpilast ja 10 professori Ameerikast Colgate ülikoolist on alustanud reisi ümber ilma. Oktoobrist kuni detsembrini külastasid nad Austriat, Itaaliat, Šveitsi, Prantsusmaad ja Inglismaad. Tehniline korraldus on Ameerika Express Company käes. Kogu reisi kestvuselt jätkavad üliõpilased regulaarselt oma õppetööd, otseku viibiks nad Ameerika ülikoolis.

Reis Lähidasse.

Ungari üliõpilaskond korraldab üliõpilaste ekskursiooni Lähidasse aprillis 1929. a. Kuna ekskursioonist osavõtjaina on end üles annud juba 15 ungari üliõpilast, siis on kindel, et ekskursioon saab teostuse. Ungari üliõpilaskond kutsub sellest ekskursioonist osa võtma ka kõiki teiste maade üliõpilasi.

Ekskursiooni juhiks on h-ra Schreiber, kes tunneb väga hästi Lähidat olusid. Teekond on ette nähtud läbi Konstantinopoli ja Jerusalema Surumerele, sealt edasi üle Kairo mõõda Niilust kuni esimeste kataraktideni Assuanis. Hiljem jätkub reis üle Ateena ja Triesti. Reisitakse laeval teises klassis ja raud-

teel kolmandas klassis. Ligikaudsed kulud Budapestist alates ja seal lõpetades kõiguvad umbes 800 pengo (ca kr. 530) ümber).

Lõuna-Aafrika üliõpilased Euroopas.

6 gruppi Lõuna-Aafrika üliõpilasi võtavad ette reise teistesse ilmajagudesse. Kaks 25-isikulist gruppi lähevad Põhja-Ameerika Ühisriikidesse ja 3-est grupist asub üks rändlema Suur-Britannias, teine Prantsusmaal ja kolmas Kesk-Euroopas. Kuues grupp, mis koosneb tehnika-üliõpilastest, suundub Saksamaale. Ekskursioonid jõuavad jõululupäevaks Southamp-toni, reis ise teostub jõulu vaheajal.

CIE nõukogu X istumine

peetakse 8.—12. augustini 1929 Budapestis. On kavatsus sel puhul korraldada Budapesti lähedal rahvusvaheline üliõpilaslaager 1925. a. Nyborgi üliõpilaslaagri eeskujul. Kavas on ette nähtud sport, ekskursioonid, rahvuslikud õhtud jne. ning diskussioonid üliõpilaste, üliõpilaskondade ja CIE teguvuse üle ja mitmesuguste rahvusvaheliste küsimuste kohta. Laag-

ri platsiks on kavatsus määrata Balatoni järve kallas või Budapesti lähedal asuvad mäed.

Peale Budapestiga tutvumise, mis eriti huvitavapakkuv oma kuulsailt ujumisbasseinidelt, on kavatsus korraldada väljasõite Mesö Köresd'i, kus elanikud kannavad veel rahvariideid ja tantsivad vana ungari tantsu csardas'i ning pusta ääres asuvasse Debreceni, kus veel metsikuid hobuseid püütakse lassoga.

Üliõpilasesinduse valimised Kaunases.

Leedu üliõpilaskonna esinduse valimisel Kaunases andsid 3968 valimisõiguslikust üliõpilasest häält ära 2018. Esindus valiti 40-ne liikeline. Kohad jagunesid järgmiselt. Kristlik-rahvuslik ühing — 13 kohta; Lusa-Leedu ühing (kes eelmises esinduses seisis juhtival kohal) — 8 kohta; poola üliõpilased — 3 kohta; vene-lased — 1 koht; sakslased — 1 koht; juudid-sionistid — 4 kohta. Ülejäänud 10 kohta jaotasi omavahel 4 mitmesuguste väimliste ja poliitiliste sihtidega ühingu. Maksvusetuks tunnistati valimiskomisjoni poolt kommunistlike üliõpilaste nimekirja — vormiliste puuduste tõttu.

„Üliõpilaslehte“ tellivad

käesoleval semestril järgmised organisatsioonid, järjestatud tellijate arvu järele.

Eesti Üliõpilaste Selts — 294; Eesti Naisüliõpilaste selts — 119; Ü. S. „Raimla“ — 95; Filiae Patriae — 92 Ü. S. „Liivika“ — 69; Fraternitas Estica — 41; E. Ü. S. „Põhjala“ — 33; E. N. Ü. S. „Ilmatar“ — 31; Korp „Revelia“ — 16; E. Ü. S. „Veljesto“ — 8; E. Ü. S. Ahava — 5. Pealesse kahelt-kolmelt organisatsioonilt üks tellimine. In corpore on lubanud tellida korp. Ugala, kuid seni tellimisi saabund ei ole.

Nii tellib kogu summas organiseeritud üliõpilasi 803. Kui neile lisandada korp. Ugala tellimised, arvult umbes 80 (eelmise semestrite eeskul), siis lähendub see summa 900-le. See arv on tuntuvalt suurem eelmise semestri omast, kuid võrdne umbkaudu varemaste semestrite omale.

Igal juhul tellib organiseeritud üliõpilastest senini liig vähe, rääkimata organiseerimatuid.

Üks eksitavalt mõjuv nähtus.

Akadeemilisi teateid.

Tähtpäevad 1929. aasta 1. poolaastal.

Semestri algus 15. jaanuaril, lõpp — 1. juunil.

Ülikooli sisseastumise sooviavaldused tuleb Ülikooli Valitsusele kuni 15. jaanuarini sisse anda.

Viimaseks tähtajaks, mil rektori poolt maksvaks tunnistatud põhjustel immatrikulatsioon veel lubatud, on 2. veebruar.

Õppemaksust vabastamise ja abiraha saamise sooviavalduste sisseandmise viimaseks tähtpäevaks on 4. veebruar.

Õppemaksude ja praktiliste tööde maksude õiendamise kui ka loengutele kirjutamise viimaseks tähtpäevaks on 18. veebruar.

Kõik loengud ja muu õppetöö algavad 25. jaanuaril ja ei või lõppeda enne 6. maid.

Kõik üliõpilased on kohustatud hiljemalt 2 nädala jooksul pärast õppetöö algust oma aadressi ülikooli kantseleis saadaval aadressilehel üles andma. Korterite muutmisel õppeaja vältusel tuleb uus aadress hiljemalt

3 päeva jooksul ülikooli kantseleisse teatada.

Kõik üliõpilaste organisatsioonid peavad hiljemalt 18. veebruarini oma liikmete ja juhatuse nimekirja, samuti korteri asukoha Ülikooli Valitsusele teatama, vastasel korral tuleb selle määruse mittetäitjate organisatsioonide tegevuse lõpetamise küsimus otsustamisele.

Kolm uut dotsenti.

Ülikooli Nõukogu ühel hiljutisel koosolekul valiti eradotsentideks dr. med. Reinhold Kleitsman — naistehaiguste ja sünnitusabi alal, dr. phil. nat. Eduard Markus — geograafia alal ja dr. phil. nat. Armin Öpik — geoloogia alal.

Dr. med. R. Kleitsman, sünd. 17. nov. 1892 a. Paides, õppis Tallinnas Aleksandri gümnaasiumis ja arstiteadust Tartu Ülikoolis, kus 1916. a. arsti astme omandas. 1916.—1917. töötas ta arstina ülevenemaalises linnade liidus, 1917. a. peale vene sõjaväes ja 1918.—1920. a. Eesti vabadussõjas. 1920. a. saadik töötab Tartu Ülikooli

juures, esiteks operatiivse kirurgia ja topograafia alal, pärastpoole naistekliiniku assistendina. Dr. med. kraadi omandas ta 27. mail 1925. a. On mitmel korral teaduslikul otstarbel välismaale komandeeritud. Tema sulest on 13 teaduslikku tööd ilmunud.

Dr. phil. nat. Ed. Markus, sünd. 2. mail 1889. a. Kavastus, õppis Kokora ministereiumi koolis ja Tartu Õpetajate Seminaris. Omandas pärast realkooli lõpueksami Peterburi geograafilises instituudis õpetatud geograafi astme. On koolipõllul tegev olnud, viimasel ajal — Tartu linna koolinõunikuna ja hiljem ülikoolis õppeülesandetäitjana.

Tema teaduslike tööde arv on 8. Dr. phil. nat. Armin Öpik, sünd. 24. juulil 1898. a. Port-Kundas, lõpetas 1917. a. kuldaurahaga Tallinna Nikolai gümnaasiumi ja õppis alguses Moskvast, siis Tartu Ülikoolis geoloogiat ja mineraloogiat, üliõpilasena auhinnatööde eest kahel korral esimese auhinna saanud. 1926. a. omandas ta mag. min. astme.

1926.—1928. a. oli ta ülikooli sti-

Eesti Kirjanduse Seltsi Kirjastusel ilmus trükist

H. G. Wells — PIMEDATE MAAL ja teisi jutte. 11 jutustust. Tõlkinud Ervin Roos.

Hind 1 kr. 75 s., kalingurköites 3 kr. 25 s.

Kogu „Pimedate maal“ sisaldab kirjaniku enese tehtud valiku pikemaid ja lühemaid novelle. Nimijutt ilmub üksikult juba aastal 1911. Ta näitab Wells'i rikast fantaasiat kui ka tehnilist oskust, olles sealjuures läbi põimitud darvinislike mõtteist. Kui inimesed uutes oludes asuvad uut riiklikku ja ühiskondlikku korda looma, siis peavad nad vanad tõekspidamised kolikambri heitma ja uute kaine-matega asendama, arvestades uut olukorda puht-mõistusepärast. Nii on pimedad teinud oma maal ja loonud eeskujuliku korraldusega riigi. Ent see jääb eeskujulikuks vaid niikauaks, kui kõik asuvad samal vaimsel tasemel, kui neil on samad aadendid ja vajadused, kui ükski teist laadi olevus pole veel seganud end nende piirsesse.

Tehniliselt ilmestab jutustus „Pimedate maal“ koostaja kunsti täiel kõrgusel. Pandagu tähele, kuidas võõras jõuab aegamööda oma jõuetuse tundmisele, kuni ta viimaks on nõus oma silmavalguse ohvrina. Loodusekirjeldustes piirdub Wells üldjoontes asjalikkude andmete esitamise, kohati vaid tundub sooja hingelist vastukõla; ent imeilus on selle-eesi meeleolurikas lõppakord.

pendiaadina töötamas. 28. apr. 1928. a. promoveeriti ta dr. phil. nat. ning sel-lest ajast peale toimis ta õppeüles-andeäitjana stratigraafilise geoloogia, üldise paleontoloogia ning petrograafia alal.

Tema sulest on seni 11 teaduslikku tööd ilmunud.

Ametisse kinnitas Ülikooli Valitsus senise zoologia inst. vanem assist. pr. Lydia Poska-Teiss histoloogia instituudi vanemaks assistendiks, dr. Hans Wiinapuu — vaimuhaiguste kliiniku assistendiks, hra Ermil Maalmanni — met. obs. vanema assistendi k. t., stud. A. Ohu ja hra A. Timpmani — met. obs. sünnipäriku k. t., stud. bot. Sinaida Jefimowi — taimefüsioloogia noorema assistendi k. t. dr. phil, Gustav Wilberg kinnitati ülikooli teadusliku stipendiaadiks Eesti floristika alal.

Õppeülesanded.

Vastavate teaduskondade otsusel kinnitas ülikooli valitsus järgmised õppeülesanded pro 1929. a 1. p. a.: mag. A. Koort'ile filosoofia ajalugu Descartes'ist Kant'ini, dots. O. Daniel'ile metsaentsüklopeedia 2 t. ja metsapoliitika 2 t. Dots. K. Werberg — metsakaubandus 2 t. Assistent K. Zolk praktilise zoologia alal 4 t. A. Käsebie — praktilised tööd süütopatoloogia alal 2 t. Agr. J. Mets — heinakasvatuse 2 t. nädalas ühes 2 t. praktikumiga. Mag. agr. E. Liik — väikeloomakasvatuse, 2 t. nädalas ühes 1 t. praktikumiga. stud. Richard Kask kinnitati

metsakorralduse kabineti ajutiseks abijõuks, arvates 1. det. k. a. kuni 1. oktoobrini 1929.

Teaduslikul otstarbel välismaale sõidavad jõuluvaheajal prof. N. Maim — Läti- ja Prantsusmaale, prof. L. Puusepp — Hispaaniasse, eriainete õpetaja Erna Hindberg — Saksamaale ja Austriasse, mag. A. Koort — Saksamaale, prof. S. v. Eseeke — Saksamaale ja Austriasse.

Mag. astr. Robert Livländer

komandeeriti Ülikooli Valitsuse poolt 5 kuuks Berliini-Potsdami, et sealses geodeetilises instituudis ennast teaduslikult täiendada ja tarvilikult ettevalmistada geodeetiliste mõõtmiste läbiviimiseks.

Ülikooli esindajaks arhiiv nõukogusse

valiti ülikooli poolt õigusteaduskonna dekaan prof. J. Uluots.

Prof. A. R. Cederberg

jõuab neil päevil ülikooli kutsel Tartu, et üliõpilasi põhjamaade ning eesti ajaloo eksamineerida.

Ülikooli lõpetasid

Joh. Talts, — mag. bot. kraadiga, Hilja Huik, Tõnis Koern, Hugo Raudsepp — kõik mag. chem. kraadiga, Richard Tiik (keemia osak. lõpudiplomiga), Aleksander Weinberg õigus-teadusk. lõpudiplomiga).

Mag. theol. kraadi vääriliseks tunnistati usuteaduskonna lõpetanud cand. theol. Robert Walter, kes vastavad eksamid õiendanud ja magistri-töö „Der Geist Gottes und die Gemeinde der Erdzeiten in der alttestamentlichen Prophetie“ esitanud.

G. Lätt lõpetas Danzigi ülikooli.

Neil päevil lõpetas Danzigi tehnika ülikooli diplomeeritud insenerina Gert Lätt Tartust. Diplomitööks oli temal Euroopa modernimate torude valtsimise tehasele „Höntropile“ Ruhris (Saksamaal) auruturbiinidega jõujaama ja generaatorgaasi valmistamise vabrikute projekterimine, mis „kaunis heaga“ hinnati.

Oma vaba aja pühendas h-ra Lätt kaastööle Danzigi Eesti üliõpilaste Seltsis, mille juhatusse tema kogu aeg kuulus, ja spordile.

Sealse raskejõustiku seltsi liikmena omas h-ra Lätt rea Danzigi tõsterekorde keskkaalus. Saades Danzigi suuremas vabrikus koha, jääb noor insener esialgu sinna masinaehituse alal töötama, sealjuures ennast veel ülikooli juures täiendades.

Ka kolmas auhind rahaline.

Ülikooli Valitsuse ettepanekul otsustas Ülikooli Nõukogu auhinnatööde ja auhindade määramisel selles mõttes muuta, et kolmanda auhinnana antakse auhinnatöö eest rahaline autasu 30 kr. suuruses. Seni anti kolmanda auhinnana kiituskiri. Esimeseks auhin-naks jääb endiselt 100 kr., teiseks 60 kr.

Vastutav ja peatoimetaja: **Ed. Roos.** Toimetuse sekretär: **V. Adams.** Liikmed: **A. Marmor, H. Raudsepp.**
Väljaandja: **Tartu Üliõpilaskonna Edustus.**

Trükikoda Ed. Bergmann, Tartus.

Raadio

jõuluks!

Soovitan suures valikus:

Raadio aparate.
 detektoreid.
 valjuhääldajaid.
 peatelefone.
 akumulaatoreid.
 anoodpatarceisid.

ja kõiki raadio tarbeid.

A. Hausenberg.

Tartus, Suurturg 5.

Kõnnetraat 6-61.

J. Vengerfeldt'i

Tartus, Rüütli t. 5. tel. 5-04.

õhtu-

tänava-

ja spordi

J-a-l-a-n-õ-u-s-i-d

kannavad

kõik elegant

daamid ja härrad!

Kahekordse puuvillaga

paberossi kestad

KAJAK

Ostke pühadeks

Ed. & J. Loskit'i

maitsvaid
 VEINE.

100 kantslik ja hindad võimsikult odavad.

Kosmeetika- ja tualettkaubad,

lõhnaõlid,

seebid,

puudrid suures valikus.

VÄRVID, LAKKID, PINTSLED
E. GÜNTHER

TALLINNAS, KÕNETR: 15-99

ASUTUD 1854

OSAKONNAD:
TARTUS, VIILJANDIS.

Majapidamise tarbeained.

A. E. G.

EESTI ELEKTRI SELTS p. v.

TALLINNAS

Raekoja plats nr. 4.
Telef. 15-90

TARTUS

Küüni tänav nr. 3.
Telef. 4-91

Elektromootorid ja dünamod, elektritriikraud ja pliidad, elektri keedunõud ja padjad, elektri õhupuhastajad ja tolmuimejad, elektri vee ja õhupumbad ja kõiksugu elektri sisseseadete tarbeasjad.

OSRAM! // // Elektri-lambid // // OSRAM!

„Estoking“ jalanõud valmistatakse kõige uuemate mudelite järgi.

„Estoking“ jalanõud valmistatakse kõige parematest materjalidest.

„Estoking“ jalanõud on seepärast nāgusad ja vastupidavad.

„Estoking“ jalanõud on seejuures võrdlemata odavad.

„Estoking“ jalanõud on igalpool tuntud ja nõuetavad.

Vabriku kaitemärk

Estoking
Tallinn

Saapatööstus ja -kauplus

A. JOSSET,

asut. 1895. a. :: Tartus, KÜÜNI t. 4.

Soovitab jalanõusid kõrges headuses ning täieliku vastutusega töö eest.

Kullasepa ja graveerimise tööstus

JOH. VILLMANN

Tartus, KÜÜTRI t. 2 (vastu kino Athenat.)

Valmistan kõiki sellele alale puutuvaid töid, nagu: korporatsioonide vapid, seltsi märgid, monogrammid, käekirjad, emalleerimise töid jne.

Töö korralik ja hinnad võimalikult odavad.

OSKAR KILGAS'e

trikoo- pitsi- ja sukavabrik

Tallinn, Pii tän. 3

Telefon 2-23.

Valmistab:

Trikoopesu

Siidi pesu

Laste ülikondi

Supelülikondi

Sportiülikondi

Siidisukke

Floorsukke

Villaseid sukke

Laste sukke

Meesterahva sokke

PESUPITSE: (Klõppel) Vene, broderii ja gipüür. AINUKENE sellelaadiline suur-
tööstus EESTIS. / Kaubad vabriku märgiga varustatult saadaval igal pool üle maa.

NÕUDKE AINULT MEIE KAUPU.

O.-Ü. „EMLO“ TALLINN, Pikk tän. 17.
Börsekeller. Telefon 16-02.

LIKÖÖRI ja NAPSIVABRIK

soovitab eriti:

Konjak

Vieux
Très vieux
Extra

Liköörid

Crème d'Orange f. Ch.
Curaçao
Cherry Brandy etc.

Napsid

Kümmel
Zubrovka
Vodka etc.

Saadaval igast paremast veinikauplusest Eestis.

C. PETENBERG TALLINN, Pikk 17
Börsekeller. Telef. 16-02.

En gros

Veini kauplus. Asutatud 1849

En detail

Pealadu Eestis:

Madeira: Cossart Gordon & Co.

Portvein: Niepoort & Co., Oporto

Bordeaux: — blancs: Haut Sauternes, Barsac etc.
— rouges: St. Emilion,
Ch. Lagrange — St. Julien etc.

Champagnes: Veuve Clicquot, Mumm & Co.,
Louis Roederer & Co.

Rhein & Moselweine.

Cognacs: Otard-Dupuy ja Hennessy & Co.

Whisky: Black & White.

J
Õ
U
L
U

H
I
N
N
A
D

MOE-,
PUDU- JA
PESUÄRI

Venn. Lepp

KAUBAHOOV NR. 2

TELEFON 4-81

*

M
Ü
Ü
K

O
D
A
V
A
D

Hind 25 senti